

Iphe, Jizosus Goshiru Jiṅnu Le Ophulenyanya

¹ Owa-a bu ophulenyanya Jizosus Kéreshi, Chileke nṅuru iya g'o goshi ndu ejeru iya ozi, bu iphe, aduedu g'ṅo-nṅo-beru l'oomee. Tṅobudu iya bu; Jizosus Kéreshi bya ezia ojozi-imigwe iya su g'o je atuko iphe ono g'ṅo ha goshi Jiṅnu, bu onye-
 ozi iya. ² Oo iphemiphe, Jiṅnu ḥumaru be ṅo tṅokoru g'ṅo ha pfukṅota-a. O buṅu l'ṅkwo-a l'ṅka-a be Jiṅnu tṅokoru opfu ono, Chileke pfuru ono deshikṅota. Iphemiphe ono buṅokotaru ṅkpobe-opfu, Jizosus Kéreshi ono goshikṅotaru iya. ³ Onu-ṅoma be a ḡoru nu iphe, bu onye aḡu ṅkwo-a, e deru opfu, epfuchiru Chileke-a me ndu nuṅmaru iya nu; ngabe iya nchi bya emeje iya ememe; noo le teke iphemiphe-a l'e-mekṅota be zaakwaru ntse.

Jiṅnu l'ekele Chiochi esaa

⁴ Oo mbeḡdua, bu Jiṅnu be ekele unube Chiochi esaa ono, dukota l'ali Eshiya ono ekele. Mu su g'eze-iphe-ṅoma ye ehu ṅdu guu, shi Chileke l'ṅka tso unu. Chileke ono bu onye nṅo ndzu; bya aburu onye shihawaa nṅoduta temanu mg-boko du; bya aburu iya bu onye ono, abya nu ono. G'eze-iphe-ṅoma, shi iya l'ṅka; mekwapho ṅphu shi l'ṅka Unme esaa Chileke buṅu k'unu jeyewaruroya. Unme esaa, mu epfuru bu Unme esaa ono, l'anṅoduje l'atatiphu Chileke l'ṅka ṅo

nọ l'aba-eze iya ono. ⁵ Eze-iphe-oma yee ẹhu-guu ono shikwapho Jizosu Kéreshi l'eka onye l'apfushije ike l'iphemiphe, o pfuru anyi; bya aburu onye mbu, Chileke meru o teta ndu ndzu. O bukwaru iya pho bu onye-ishi iphe, bukotakpoo ndu bu eze le mgboko-a.

O bu onye yekporu anyi obu; k'ophu o nwuhu-chiru anyi anwuhu, anyi gege anwuhu. O buru mee ya b'o gude too anyi l'egbu ono, iphe-iji shi kee anyi ono. ⁶ O bya emee anyi; anyi buru eze; bya aburu uke Chileke; ndu ejeru Chileke, bukwapho Nna iya ozi. G'ajaja me ike bukotaruru ke Jizosu jasule le tuutuutu le mimiimii. Nokwa g'odụ.

⁷ Unu lekwa l'onaokwa anono l'urwukpu abya. Onyemonye l'e-gude enya iya huma iya. Iphe, bu ndu ono, turu iya arwa ono be a-humakwa iya pho. Ohamoha, du le mgboko-a be l'a-rakota ejo ekwa; eka meji a-tofu phe me o -byapho. Noo iphe, e-me nu bu onoya. Nokwa g'odụ.

⁸ "O mbedua bu Alufa bya aburu Omega. Mu bu onye mbu bya aburu onye ikpazu." Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu eepfu; mbu onye ono, bu iya bu Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu onye shihawaa nduta temanu mgboko du; bya aburu iya bu onye ono, l'abya nu ono.

Ahuma Kéreshi l'ophuleny

⁹ Oo mbedua be bu Jionu, bukwapho nwanna unu. Mu bu onye mu l'unu tukoru buru ndu ephe le Jizosu tugbaru buru nanu l'eje ejo iphe-ehuka-a, anyi eje-a. Mu l'unu tukokwarupho

nweru ọta-nshi. Ọ bụru ẹgube ono bẹ anyi e-mechakwaphọ tuko gbarụ mgba nweru mgboko òphúú ono, l'e-shi Chileke l'ẹka ono. L'o nweru teke a kpọtajeru mu je edobe l'alị, ẹnyimu sopheru. Iphe, eekuje ẹka ono bụ Patumosu. Iphe, e gude kpuru mu laa ẹka ono bụ l'ọle mu asa opfu Chileke asasa; mękwapho lẹ mu anọduje epfuru ndu ọzo l'edzudzu-ọha k'okpobe iphe ono, Jizosu Kéreshi goshiru mu ono. ¹⁰ Tọbudu iya bụ; o be l'eswe ujiku lanụ, bụ eswe Nnajiuphu; Unme Chileke bya ejię mu phọ ẹhu pyimu. Mu wata aphụ ophulenyā. Mu numa olu-opfu, kwata adashikpọ ike ike ike ike g'onye egbu opu-ọgu l'uzo azụ mu. ¹¹ Olu ono sụ: “Ọ kwa mbędua bụ Alufa bya aburu Omega; mu bụ onye mbụ bya aburu onye ikpazụ. Tụkokpoepho iphe, iibya ahuma-a dekọta l'ẹkwo; zikaaru Chiochi ẹsaa-a, nọ lẹ Eshiya; mbụ ndu Chiochi, nọ lẹ Efesosu; waa ndu kẹ Sumena; mę ndu kẹ Pegamomu; waa ndu kẹ Tayatayira; waa ndu kẹ Sadisu; waa ndu kẹ Filadelufiya; mę ndu kẹ Layodeshiya.”

¹² Mu bya aghaa ẹnya l'azụ gę mu humaeshikwa onye ono, epfu eyeru mu nụ onoya. Mu ghaa ẹnya ono mu huma orọku ẹsaa e mekọtaru lẹ mkpọla-ododo. ¹³ Ọ duru onye dọepho gę Abubu-Ndiphe, yekọtaerupho akpawuru uwe, l'akpa iya l'ogba-echi pfuru lẹ mgbaka orọku ẹsaa ono. Uwe ono bẹ e gude akpọ-mkpọla-ododo kebuta iya l'unme. ¹⁴ Ẹgbushi, dọ iya l'ishi nọdu achaepho kẹ phuuphuu g'ejị aturu, maru acha ọcha; mbụ kwata acha pemu pemu g'aka-mini-

sunoo. Ẹnya iya dọepfo g'ìphóró oku, enwu enwunwu. ¹⁵ Okpa iya labọ chakọta zíriri gẹ mkpúrukpu-ígwè, ama mma, a hụru l'ọku jeye ọ chaa achacha; mbụ hụta iya jasụ o gbuchafụ. Olu-opfu iya dọepfo g'ẹka eze mini aphụ gbudugbudu. ¹⁶ Ọ chiru kpokpode ẹsaa l'ẹkutara iya. Ogu-echi, atsụ nkọ akpatiphu labọ nọdu alufutaje iya l'ọnu. Iphu onye ono nọdu egbuepfo nwjịnwii g'ẹnyanwu keru l'ishi. ¹⁷ Mu hụma iya bya adaa ya kpurumu lẹ mgboru okpa; dabyerupho g'onye nwuhuru anwuhu. Ọ bya ebyibe mu ẹkutara iya bya asụ mu: “Ndzu b'agushi ngu. Ọo mbedua bu Onye Ivuzọ bya aburu Onye Ikpazu. ¹⁸ Ọo mbedua bu onye ono, shi nwuhu anwuhu; ọle mu nọwaa ndzu ojejeje nta-a. Nokwa g'ọ dụ. Ọ kwa mu gude ire-igodo oku-ali-maa mę k'anwuhu. ¹⁹ Dee iphemiphe-a, i humawaru-a l'ekwo waa iphe, dụ nta-a; mękwapho iphe, e-me l'iphu. ²⁰ Waa iphe, e domiru edomi dụ lẹ kpokpode ẹsaa-a phọ, i humaru l'ẹkutara mu phọ; yele orọku mkpọla-ododo ẹsaa phọ. Kpokpode ẹsaa ono bẹ bu unwu-ojozi-imigwe, l'anọduje eletagbaa Chiochi ẹsaa ono ẹnya; orọku ẹsaa ono buru Chiochi ẹsaa obu.”

2

Ozi, Kéreshi ezi Chiochi Efesosu

¹ “Waa iphe, ii-de nụ ojozi-imigwe kẹ Chiochi Efesosu baa: Ọwa-a bu ozi, onye ono, chi kpokpode ẹsaa l'ẹkutara ono ziru; onye ejephe lẹ mgbaka orọku mkpọla-ododo ẹsaa ono. ² Mu

makotakwaru iphemiphe, iimeje g'ọ ha; mu maru g'iijeshiberu ozi ike; bya amaru g'ii taberu iphe nshi. Mu maru l'i ti kwejedu ge ndu eme ejo-iphe shita eka i no. Li huchawaru iphe, bu ndu ono, suru l'ephe bu ndu-ishi-ozu ono ama; mbu ndu suru l'ephe bu ndu-ishi-ozu; l'ebe abu l'ephe bu iya; i shi egube ono maru l'ephe bu ndu ntuphu-ire. ³ Mu makwaru-a l'i taju ru iphe nshi; l'i jewaru iphe-ehuka, du shii l'opfu ehu mu; ophu ike abvuduru ngu; ⁴ ole-a; o nweerupho oru, mu humaru ngu l'ehu. O to buedu g'i shi yee mu obu bu g'i yeru mu iya nta-a. ⁵ Nyatanu eka o jeberu uzu kpo-swehu ngu. G'izimanu lwa ngu azu; g'i wata eme iphe ono, i shihawaa le mbulembu meta ono; odumeka be mu a-byapfutakwa ngu egwegwa; bya apafu oroku ngu l'eka o pfuru; gbahaa l'izimanu lwaru ngu azu. ⁶ Ole g'ọ duhabe; iphe, mu aja ngu ajaja iya bu l'ejo-iphe ndu ogbo Nikolasu ono eme be du ngu ashu; o buru g'ọ dukwa mu pho ashu bu ono.

⁷ "G'onye nweru nchi ngabekwa iya numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bukpo Chiochi g'ephe ha-a.

"O kwa iphe, bu onye alwuje ugu ono lwu ta be mu e-kwe g'o ria akpuru oshi ono, emeje g'a nodu ndzu ono; mbu oshi ono, pfuru l'okpoku Chileke ono.

Ozi, Kereshi ezi Chiochi Sumena

⁸ "Waa iphe, ii-de nu ojozi-imigwe ke Chiochi Sumena baa:

"Owa-a bu iphe, oopfu mbu onye ono, bu onye ivuzo bya aburu onye ikpazu; onye ono,

shi nwuhu anwuhu; ọle ọ dzuwaa ndzu ọzo ono. ⁹ Mu makwaru-a l'iije iphe-ehuka; teme i nodu akpa nri; obenu l'i nweru iphe shii. Mu makwaru-a epfubyishi ono, ndu ono, suru l'ephe bu ndu Jiu l'ebe ephe abu iya ono epfubyishi Chileke ngu ono; ndu ono bu ulo-ndzukọ ndu abajeru Nsetanu eja. ¹⁰ Ii byakwa eje iphe-ehuka nta-a; ọle ọo ge ndzu ba agukwa ngu. Unu lekwa; Obutuswe a-hakwaru unu chita je atushia mkporo; g'e shi eka ono hua unu ama. Mbu l'unu e-je iphe-ehuka ujiku iri mkpurophu. Ọle; noduekwa mu pho l'eka g'i no iya jasụ l'egbua ngu egbugbu; e-mechaa mu ekpube ngu okpu-eze ono, bu ndzu.

¹¹ “G'onye nweru nchi ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bukpo Chiochi g'ephe ha-a.

“L'o kwa iphe, bu onye alwuje ogu ono lwuta be bu onye a ta abyadu ekwe g'onwu mgbu labo gbua.”

Ozi, Kereshi ezi Chiochi Pegamomu

¹² Teme waa iphe, ii-de nu ojozi-imigwe ke Chiochi Pegamomu baa:

“Owa-a bu ozi, onye ono, gude ogu-echi, atsu nkọ akpata iphu labo ono ezi. ¹³ Mu makwaru-a l'i bu l'eka aba-eze Nsetanu no anono. Obenu l'i gudeshiepho epha mu; ophu i gojeduru ego l'i ti kweedu nkemu; mbukponu teke ono e gburu Antipasu l'eka Nsetanu bu ebubu; opfu l'oo l'o pfuru l'edzudzu-oha pfua l'oo mu be ya no l'eka ono. ¹⁴ Ọle o nwekwarupho iphe olemole, bu oru, mu humaru ngu l'ehu. O nweru ndu haru

nodu ngu l'ime, bu ndu eme ejo-iphe, ephe nwutaru l'eka Belamu, bu onye ono ziru Belaku g'o-shi dephua unwu Izurelu; deru phe ye l'eri iphe, a gwaru iphe; yele apharwushi onwophe. ¹⁵ Nokwapho g'ọ duru ndu nọ l'echilabo unu; eme iphe ono, ndu ogobo Nīkolasu ezi ono, bukwapho iphe, du mu ashi-a. ¹⁶ Oo ya bu; g'izimanu lwakwa unu azu; odumeka be mu a-byapfutakwa unu l'eka-egwa bya egude ogu-echi ono, shi mu l'onu ono gude tsoo egube ndu ono ogu.

¹⁷ "G'onye nweru nchi ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bu Chiochi g'ephe ha-a.

"O kwa onye alwuje ogu ono lwuta be mu a-haru nri ono, bu mana ono, Chileke domiru edomi ono; waa mkpuma ochaa ono, e deru epha ophuu ono. Epha ono ta adudu onye ozo, maru iya nu; gbahaa onye ono, a nuru iya ono.

Ozi, Kereshi ezi Chiochi Tayatayira

¹⁸ "Waa iphe, ii-de nu ojozi-imigwe ke Chiochi Tayatayira baa: 'Owa-a bu ozi, Nwa Chileke ono ezi; onye enya iya dūepho g'iphoro oku, enwu enwunwu; teme okpa labo chakota iya ke ziri iphe, a huru l'oku o gbuchafu egbuchafu. ¹⁹ Mu makotakwaru-a iphemiphe, unu emeje g'ọ ha. Mu maru n-yemobu unu; maru g'unu yeberu ehu l'ozu bya amaru ekweta unu; maru g'unu ataberu iphe nshi; maru ozi unu. Mu maru l'iphe, unu eme nta-a be nyiberu iphe, unu shi eme le mbu. ²⁰ Ole-a; o nweerupho oru, mu humaru unu l'ehu: Unu kweru g'ejo nwanyi ono,

bụ Jiezebelu nọdu l'echilabọ unu, bụ nwanyi ophu asuje le ya bụ onye-mpfuchiru Chileke; unu haa ya o nọdu ezi iphe; gude iya mee ndu-ozu mu ephe nọdu apharwushi onwophe; eri iphe, a gwaru iphe. ²¹ Mu hakporu iya uzo nọdu odu g'ee-shi g'izimanu iphe-eji iya lwa iya azu; ophu o kwedu g'izimanu lwa iya azu g'o haa apharwushi onwiya. ²² Mu abyakwa iya eme g'o zee l'ehu, e-mee iya l'o kwaa l'ulo. Ndu ono, ephe l'iya azeje ono be mu e-me g'ephe jee ejo oke iphe-ehuka, paru eka apaa; gbahaa l'izimanu iphe-eji phe lwaru phe azu; ephe haa etso nwanyi ono. ²³ Unwu iya g'ephe ha be mu e-chigbushikota echigbushi. Oo ya bu g'iphe, bu Chiochi g'ephe ha amakwanuru l'oo mbedua bu onye ono, l'enyochaje uche nemadzu; nyochaa okpoma iya maru iphe du iya l'egomunggo ono. Su-a; g'unu hakotakpoo l'onye l'onye be mu a-nukotachaa aphu gbaru iya nu l'ehu l'ehu. Onyemonye be mu a-nu aphu le g'iphe, o meru gbaru.

²⁴ “ ‘A bya l'unube ndu ophu bukwapho le Tayatayira; unubedua te ekwedu ye eka l'ejo- iphe ono, ndu ono ezi ono. Unubedua bu ndu ophu amadu iphe ono, o nweru ndu ahajeru su l'oo iphe, e domigbaru edomi k'ehu Nsetanu. Unubedua ta aduekwa iphe ozo, mu asukwadu g'unu mee. ²⁵ O buepho le-a; g'o duhabe; unu chikwaru eka labo kwee l'iphe ono, buwaa k'unu ono gudeshia ya ike jasu teke mu a-bya ozo. ²⁶ O kwa onye alwuje ogo ono lwuta yee onye emeje iphe, mu pfuru; mbu onye gude iya ememe jeye l'ikpazu; nokwa onye mu e-ye iya l'eka g'o buru

onye-ishi ohamoha. ²⁷ Oo-gude mgborígwè bụru ishi ohamoha; gwee ohamoha ono uji. Ono bụru iphe, Nna sụru gę mu mee. ²⁸ Ozo bụ lę mu a-nụkwa iya pho kpokpode nchi-aboһu.

²⁹ “ ‘G’onye nweru nchi ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bu Chiochi g’ephe ha-a.’ ”

3

Ozi, Kereshi ezi Chiochi Sadis

¹ “Waa iphe, ii-de nu ojozi-imigwe ke Chiochi Sadis baa:

“Owa-a bu ozi, onye ono ezi; mbu onye ono gude Unme esaa Chileke ono waa kpokpode esaa ono. Mu makotakwaru-a iphemiphe, unu emeje g’o ha. L’aanoduje eku unu ndu no ndzu; ole unu bu ndu nwuhuru anwuhu. ² O to dukwa g’oo-no-beru nta-a iphe obu, unu nweru obu anyihu enya ree. Oo ya bu; unu tehukwa nwuru enya; kwaberu iya enya k’ophu oo-ro-kerehu. Mu daleakwaru unu humawaa l’iphemiphe, unu eme ta adudu ophu unu metabewaru g’o gbaru l’iphu Chileke mu. ³ Oo ya bu; unu nyatajekwapho ozi-oma ono, unu gude nchi unu numa kwetakwapho ono. Unu pfukwarupho pfushia ike l’iphe ozi-oma ono epfu. Gizimanu lwakwa unu azu. Teke o bu l’unu te etehuduru nwuru enya be mu a-tukwa unu l’uzorehu; mbu byaepho g’onye-oshi, ata dudu onye amaje teke ooby. Oo ya bu l’unu ta abyadu ama teke mu a-byapfuta unu. ⁴ Ole g’o duhabe; o nwekwaru nwumadzu olemole, unu l’ephe no le Sadis; ndu te emerwushiduru uwe phe. O buri ndu

ono bẹ e-ye uwe ọ́chaa; mu l'ẹ́phe eburu; kele ẹ́phe goshiwaru l'ọ́o iphe ono rwuberu pẹ́. ⁵ Ọ́ kwa onye alwuje ọ́gu ono lwuṭa bẹ e-ye uwe ọ́chaa ono. Ophu mu abyakwa ehufu ẹ́pha onye ono l'ẹ́kwo, e deshiru ẹ́pha ndu dzu ndzu ojejoje. Mu a-pfuru l'iphu Nna mu; mẹ́ l'iphu unwu-ojozi iya, nọ́ l'imigwe; pfua ya hoo haa l'onye ono bẹ́ bukwa onye nọ́ mu l'ẹ́ka.

⁶ “ ‘G'onye nweru nchị́ ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bu Chiochi g'ẹ́phe ha-a.’ ”

Ozi, Kéreshi ezi Chiochi Filadelufiya

⁷ Waa iphe, ii-de nu ojozi-imigwe ke Chiochi Filadelufiya baa:

“Owa-a bu ozi, onye ono, du nsọ́ bya aburu onye ire-lanu ono ezi. Onye ono, bu iya gude ire-igodo eze ono, bu Dévidi. Onye abujeru: ọ́ -gúhaa ọ́zo; ọ́ tọ́ duedu onye ọ́zo asuru iya aguchi; teke ọ́ gu-chiru iya aguchi; ọ́ tọ́ duedu onye ọ́zo suru iya agúha. ⁸ Sụ́-a; mu makotakwaru-a iphemiphe, unu emeje g'ọ́ ha. Mu gúhaakwaru ọ́zo gheberu unu onu; ophu ọ́ dukwa onye suru iya aguchi aguchi. Mu makwaru-a l'ike ta aduzidu unu; ọ́le unu pfulekwaru-a pfushia ike l'opfu ono, mu pfuru ono; unu nodu emekwa iya pho ememe; ophu unu agojedu ego l'unu ta abudu ndibe mu.

⁹ “Iphe unu a-huma bu le ndu ono bu ndu ndzuko ophu abajeru Nsetanu eja ono; ndu ono adzufe uka su l'ẹ́phe bu ndu Jiu l'ẹ́be ẹ́phe abu iya ono; ndu ono bẹ́ mu e-me: ẹ́phe abya

egbushi ikpere l'alì baarù unu ẹja. Noo gẹ mu e-shi mee: ẹphe amaru lẹ mu yeru unu obu bụ ono. ¹⁰ Eshinu unu tarù nshi ono, bụ iya bụ iphe, mu karù unu g'unu meje ono; bẹ mbedua e-gudeshikwaphọ unu mẹ ọhutama -byaẹpho; mbụ ọhutama ono l'abya l'eliphe l'ophu; g'ọ hua iphe, bụ ndiphe l'ophu ama ono. ¹¹ Ọ tọ dọkwa g'ọo-nọ-beru mu abya. Unu gudeshikwa iphe ono, bụwaa k'unu ono ikike g'ọ tọ dọ onye l'anata unu okpu-eze ono. ¹² Ọ kwa onye alwuje ọgu ono lwuta bẹ mu e-me g'ọ bụru itso nọ l'ime eze-ulo Chileke mu; ọphu ọo-lufubaedu iya alufu. Mu eworu ẹpha Chileke mu dee ya l'ọnu-iphu; dekwa ya phọ ẹpha mkpukpu kẹ Chileke mu ono, bụ iya bụ Jierúsalemu ọphúú. Mkpukpu ono bụ l'imigwe ẹka Chileke mu ono nọ bẹ ooshi bya. Mu abya edefukwaa phọ ẹpha ọphúú nkemu l'ọnu-iphu onye ono.

¹³ “G'onye nweru nchị ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anụ iphe, bụ Chiochi g'ẹphe ha-a.

Ozi, Kéreshi ezi Chiochi Layodeshiya

¹⁴ “Waa iphe, ii-de nụ ojozi-imigwe kẹ Chiochi Layodeshiya baa:

“Ọwa-a bụ ozi, oozì; mbụ onye ono, ẹpha iya bụ: Nokwa g'ọ du”; mbụ onye ono, ọ gbaru kẹ g'e gude ire iya ẹka l'iphemiphe, oopfụ ono; bya aburu iya bụ onye pfuru anyi ọkpobe-opfụ Chileke; bya abukwaru iya phọ bụ onye iphemiphe, Chileke meru dobe lẹ mgboko shi l'ẹka. ¹⁵ Mu makotakwaru-a iphemiphe, unu emeje g'ọ ha; l'unu te ejidu oyi ọphu unu evudu

oku. Unu gege anodu eji oyi; ozoo l'unu evu oku. ¹⁶ Oo ya bu; l'eshinu unu du wuruwuru; unu te ejidu oyi ophu unu evudu oku be mu a-gbufu unu. ¹⁷ L'unu anoduje aba abaa enweru iphe; l'iphe akabe kweru unu; l'o to dukpoda iphe uko iya duru unu. Nshio unu; unu ta amaduro l'unu du k'ayoru oshi; l'unu akpa nri; unu nodu ats u ishi bya agbakwaru pho oto. ¹⁸ Oo ya bu l'idzu, mu a-chiru unu nta-a bu g'unu bya azuta mu mkpola-ododo mbu ophu a kpuru l'oku-uzu; k'ophu aduedu mkpaba du iya nu; g'oo-mee unu g'unu buru ndu nweru iphe; unu abyakwapho bya azuta mu uwe ochaa g'unu yeje g'unu ta agbaheru oto; oo ya bu g'iphere adu-buhu unu. Unu azutakwa mu pho obu enya tee l'enya ono g'unu awata aphu uzo. ¹⁹ L'o kwa ndu mu yeru obu be mu abajeru mba; hua phe ahuhu; g'ephe maru iphe. Oo ya bu; unu gude nu obu unu g'o ha meje ge mu pfuru ono; g'izimanu iphe-eji unu lwadupho unu azu. ²⁰ Unu lenu; mu pfuakwaru l'onu mgbo aku aka l'uzo. Onye numaru olu mu; guhaaru mu uzo; mu abata; mu l'iya erigba nri; onye eria ke nwibe iya; onye eria ke nwibe iya. ²¹ O kwa onye alwuje ugu ono lwuta be mu e-kwe g'o no-kube mu l'aba-eze mu; bunaa ge mbedua lwuru lwuta bya ano-kube Nna mu l'aba-eze iya-a.

²² "G'onye nweru nchi ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bu Chiochi g'ephe ha-a."

Abaru Chileke eja l'imigwe

¹ Tòbudu iya bụ; ono bụchaepho mu byakwa elee ọnya ọzo; hụma ụzo, gheru onu l'imigwe. Olu mbụ phọ, mu shi numahawaa phọ; mbụ olu phọ l'ada g'opu-ọgu phọ; sụ mu: "Nyikota byakpòdapho l'ẹka gẹ mu goshi ngu iphe, e-me l'iphu." ² G'e jia epfua Unme Chileke bya ejiana mu-a ẹhu pyimu. E jeshia ele ọnya; e dobewaa aba-eze l'imigwe l'ẹka ono. O dukwarupho onye nọ iya nụ. ³ Onye ono, nọ iya nụ ono nọdu egbuẹpho kẹ nwiiinwii gẹ mkpuma jiásùpà. Iphu iya nọdu eke zaazaa gẹ mkpuma kanéliyànù. Iphe nọ-pheru aba-eze ono mgburugburu bụru ẹko-mini, ekelepho oyingo oyingo gẹ mkpuma, bụ emeraludu. ⁴ Aba-eze ukporo l'eno ọzo nọ-pheru aba-eze ono mgburugburu. Ndu bụ ọgerenya ukporo l'eno nọduchaa anọ l'aba-eze ono. Ẹphe yekọtaepho uwe, achagbaa pemu pemu. Ẹphe bya ekpugbaaru okpu-eze l'ishi. Okpu-eze ono g'ọ ha bẹ bụkota mkpòla-ododo bẹ e gude wụa ya. ⁵ Ebemu-igwe nọdu eshijeepho l'ẹka ono, aba-eze ono nọ ono alo kẹ waa waa. Igwe nọdu ede riiriirii; ara ọrà; atụ egbigwe. Orọku ẹsaa nọdugbaa l'iphu aba-eze ono enwugbaa jajaja, bụ iya bụ Unme ẹsaa Chileke ono. ⁶ Iphe, dufukwaapho l'iphu aba-eze ono bụ iphe, dū g'eze-onyimu, aphụ ngerengere g'iphe, e gude onyo mee.

O nweru iphe ẹno, nọgbaa ndzụ nọ l'echilabo aba-eze ono. Iphe ono bya anọ-phekwaapho aba-eze ono mgburugburu. Iphe ẹno ọbu tukoepho iphe, bụ ẹhu iya l'ophu g'ẹhu iya ha mokashia ọnya ọnya; iphu l'azu. ⁷ Kẹ mbụ bẹ

dù g'oduma; k'ẹbo dù gẹ nwa oke-eswi; k'ẹto bẹ nweru iphu dù gẹ kẹ nemadzu; k'ẹno dù g'ugo, ephe l'eli. ⁸ Iphe ẹno ono, nọgbaa ndzù ono nwegbachaaru òkù ishii ishii l'ẹhu l'ẹhu. Ẹhumehu bukotaru phẹ ẹnya ẹnya mẹ eli ẹhu phẹ mẹ l'ime ẹhu phẹ. Ewe mẹ ẹnyashi ta adudu teke ẹphe ta anọdujedu agụ ebvu sù:

“Nsọ! Nsọ! Nsọ!
 bẹ Nnajiuphu ono,
 bụ Chileke, bụ iya
 bụ
 Ọkalibe-Kakọta-Ike
 dù.

Ọo ya bụ Chileke ono,
 shihawaa nọduta
 ẹmanu mgboko dù ono;
 bya aburu onye nọ
 ndzù nta
 bya aburu iya bụ
 onye ono,
 abya nù ono.”

⁹ Iphe ẹno ono, nọ ndzù ono bẹ agụ ebvu aja onye ono, nọ ndzù ojejoje ono ajaja; onye ono, bụ iya nọ l'aba-eze ono; ẹme ẹphe nọdu agụkwa iya phọ gude akwabẹ iya ùbvù; bya egude iya etu iya ẹpha. No iya; ọ nọdu abujeru teke ẹphe gụerupho ebvu ono; ¹⁰ ndu bụ ọgerenya ụkporo l'ẹno ono adakọtaepho kpurumu l'iphu onye ono, nọ l'aba-eze ono baarù iya ẹja; mbù onye ono, bụ iya nọ ndzù ojejoje ono. Ẹphe abya ekpushia okpu-eze phẹ woru wùshi l'iphu aba-eze ono gụa ebvu sù:

¹¹ “Ọ gbakwarù ngu gùbe

Nnajiuphu bya aburu
 Chileke anyi;
 g'aatuko g'a ha jaa ngu
 ajaja;
 kwabe ngu ùbvù;
 anuru ngu opfu
 l'oo ngu kachaa ike.
 Noo kele oo ngu meru
 iphemiphe dobe.
 Oo l'ò dù ngu l'uche meru
 g'o gude ephe dù;
 buru iphe,
 e meru dobe.”

5

Nwaturu-ngweja, shi l'eka Chileke yele ekwo, a phuru aphuphu

¹ Tòbudu iya bù; mu bya ahuma l'ò dùru ekwo, a phuru aphuphu, o gude l'ekutara; mbù onye ono, nò l'aba-eze ono. Ekwo ono be e deru iphe l'iphu; dee ya l'azu. A phù-chia ya aphù-chi gude iphe-ohubama esaa nyachishia ya. ² Mu bya ahuma ojozi-imigwe lanu, e yeru ike, ha shii l'eka; eka oora iya arara arashi iya ike asuje: “?Bù onye bù onye a-sù lè ya maru onwiya; lè ya gbaru k'anyashi iphe-ohubama ono, e gude nyachishia ekwo ono, a phuru aphuphu ono; ?onye a-bya anyashia ya puhaa?” ³ Ophu o dùdu me onye lanu l'imigwe; ozoo l'eliphe; ozoo l'ime-ali, dùru ike puhaa ekwo ono, a phuru aphuphu ono; ophu o bù kè lee ya enya l'ime. ⁴ Enya-mini buru mu vurukutuku l'enya l'ò tò dùdu onye a humaru, gbaru k'aphuha ekwo ono,

a phuru aphuphu ono; ophu o buru onye eje epfu ke lee ya enya l'ime. ⁵ Tòbudu iya bu; onye lanu l'ime ndu bu ogerenya ono su mu: "Ta arashi ekwa! Lekwa l'onye ono, bu Oduma ke Jiuda; mbu oshilokpa Dévidi ono lwuakwaru ogu ono lwuata. O buru iya bu onye a-du ike phuhaa ekwo ono, a phuru aphuphu ono nyashia ya iphe-ohubama esaa ono, e gude nyachia ya ono."

⁶ No iya; mu bya ahuma Nwaturu ono l'eka o pfuru le mgbaka aba-eze ono yee iphe eno pho, nogbaa ndzu, no l'echilabo ndu bu ogerenya ukporo l'eno ono. Nwaturu ono be duopho g'e gbujehawaru iya egbugbu. O furu mpu esaa; mokwaapho enya esaa, bu iphe, no-chigbaaru enya Unme esaa Chileke; mbu Unme esaa, Chileke ziru g'ephe gbakashihu dzuru mgboko l'ophu. ⁷ O gbalihu bya ejepfu onye ono, no l'aba-eze ono bya anata iya ekwo ono, a phuru aphuphu ono, o gude l'ekutara ono.

⁸ O wotaepho ekwo ono; iphe eno ono, nogbaa ndzu ono me ukporo ndu bu ogerenya le ndu bu ogerenya eno pho toko daa kpurumu l'iphu Nwaturu ono baaru iya eja. Ndu bu ogerenya ono toko pagbaaru eze une l'ehu l'ehu bya egudegbakwaapho eze-ochi, e gude mkpola wua. Iphe dugbaa ya nu bu unwu-isensu, enwuru-oku iya anoduje eshi kweekweekwee. Enwuru-oku iya ono no-chiru enya epfupfu ono, ndu-nsa anoduje epfu anu Chileke ono. ⁹ No iya; ndu bu ogerenya ono nodu agu ebvu ophuu asuje:

"Oo ngu gbaru k'ewota ekwo ono;
nyishia ya iphe-ohubama ono,
e gude nyachishia ya ono.

E gburu ngu egbugbu;
 I gude mee ngu gbataru
 Chileke nemadzu;
 mbu ndu shigba
 l'ipfu l'ipfu g'ipfu
 hagbukpo l'ophu;
 me le ndu shikota l'iphe,
 bukota opfu-ali ndu
 du iche iche,
 no le mgboko-a;
 me mkpukpu le
 mkpukpu ge
 mkpukpu hakpo l'ophu;
 mekpo ohamoha kp
 mgburugburu.

¹⁰ I mee phe: ephe bugbaaru eze
 bya emekwaa phe pho:
 ephe bugbaaru uke ke
 Chileke anyi.

O buru phe a-buru ishi
 ndiphe l'ophu.”

¹¹ Tobudu iya bu; mu bya ahuma unwu-ojozi-
 imigwe, du igwerigwe. Mu nodu anukwapho
 olu phe. Ojozi-imigwe obu bukwa unubuku
 unubuku ugbo olemole; mbu le-a; ephe
 habekpopho l'igwerigwe; k'ophu bu l'o to dudu
 onye adu ike aguta phe l'ogu. Ephe tuko g'ephe
 hakota; ephe l'iphe eno pho, dzugbaa ndu
 pho; me ndu bu ogerenya pho; tuko g'ephe
 ha pfuphee aba-eze ono mgburugburu. ¹² Ephe
 nodu agu ebvu agushikpo ya ike asuje:

“Nwaturu ono, e gburu
 g'o buru eja oha

ono bẹ ọ gbakwaru
 g'e mee g'ike tuko
 lwa iya l'eka;
 l'oo tuko iphemiphe
 nworu;
 tuko mmamiphe nweru;
 buru onye-ishi iphemiphe.

G'a kwabeje iya ubvu;
 jaje iya ajaja;
 gojeru onu-oma nu iya."

¹³ Mu numa g'iphe, bukpo iphe, Chileke meru
 dobe l'imigwe; me ophu, o meru dobe l'eliphe;
 me ophu o meru dobe l'ime-ali; mekpoo iphe, o
 meru dobe l'eze-enyimu; tukoru agu ebvu asuje:

"G'iphe, bukpo onu-oma,
 aago agogo;
 me ubvu g'ubvu ha;
 me ajaja;
 me abu ishi k'iphemiphe
 tuko buru ke gube
 onye ono,
 no l'aba-eze ono waa
 gube Nwaturu ono
 jasule tuutuutu
 le mijimiimii."

¹⁴ Iphe eno ono, nogbaa ndzu ono tuko su: "Oo
 g'odun." Ndu bu ogerenya ukporo l'eno ono tuko
 daa kpurumu baaru onye ono, no l'aba-eze ono
 waa Nwaturu ono eja.

6

*Iphe-ohubama, e gude
 nyachishia ekwo ono*

¹ Tɔbɔdu iya bɔ; mu hɔma gɛ Nwaturu ono nyafuru kɛ mbɔ l'iphe-ɔhubama ɛsaa ono, e gude nyachishia ɛkwo ono. Mu bya anɔma gɛ nanɔ l'ime iphe ɛno ono, nɔgbaa ndzɔ ono gude olu, daɛrupho g'egbigwe sɔ: “Byakpɔdaapho-o!” ² Mu bya elee ɛnya; mu hɔma ɔnya, acha ɔcha. Onye nɔ iya l'eli agba parɔ ɔta, eegudeje agba apfɔ. Onye ono bɛ e kpuberu okpu-eze l'ishi. ɔ nɔdu l'ɔnya ono; ɔ buru iya eje ɔgu. ɔ jeshia alwɔ ndu ɔhogu iya g'oolwujehawaa phɛ.

³ Nwaturu ono byakwa anyakafɔ iphe-ɔhubama ono k'ɛbo bɔ iphe, e gude nyachishia ɛkwo ono. Mu nɔmakwa gɛ k'ɛbo l'iphe ɛno ono, nɔgbaa ndzɔ ono sɔru: “Byakpɔdaapho-o!” ⁴ ɔnya ɔzo lɔfutakwa. Ono nɔdu eke uswe-uswe. Onye nɔ iya l'eli bɛ e woru ogu-echi, ha nɔ ahaha pɛɛ. E zia ya g'o je emee g'unwueliphe tsoje ibe phɛ ɔgu; g'o mee g'unwueliphe wata egbushi onwophe; k'ɔphu ɛhu ɔdu guu ata adɔbaedu lɛ mgboko.

⁵ Nwaturu ono byakwa anyakafɔ iphe-ɔhubama ono k'ɛto. Mu nɔmakwa gɛ k'ɛto l'iphe ɛno ono, nɔgbaa ndzɔ ono sɔru: “Byakpɔdaapho-o!” Mu bya elee ɛnya hɔma ɔnya, eji kɛ hirihiri. Onye nɔ iya l'eli parɔ iphe, eegudeje atɔ ɛrwa iphe. ⁶ Mu nɔma iphe, dɔ g'olu l'echilabɔ iphe ɛno ono, nɔgbaa ndzɔ ono l'ɛka ɔosuje: “Iphe e-rekwa ire shii; k'ɔphu nri, e gude aswa ozi ujiku ophu kpata buɛpho onye lanɔ bɛ oo-ji ɛpho kpɛkpu. Nri, e gude aswa ozi ujiku lanɔ kpata bukwanuru ɔmadzu ɛto bɛ oo-ji ɛpho kpurumu. ɔ buɛpho g'e te emebyikwa manɔ yɛɛ mɛɛ emebiyi.”

⁷ Nwaturu ono byakwa anyakafu iphe-ohubama ono k'eno; mu numakwa ge k'eno l'iphe eno ono, nogbaa ndzu ono asuje: "Byakpodaapho-o!" ⁸ Mu bya elee enya huma inya, gbachishihuru agbachishihu. Onye no iya l'eli buru Anwuhu gedegede. Ali-maa nodu etso iya l'azu. A bya ekee mgboko uzo eno; woru aka lanu ye phe l'eka; su g'ephe gude oguechi gbugbushia iphemiphe bu iya nu; g'ephe kpogbushia phe l'egu; gude ejo iphe-ememe mekpoo ejo anu-egbudu megbushia phe.

⁹ O byakwa anyakafu iphe-ohubama ono ophu kwe iya ise. Mu bya ahuma oru-ngweja l'eka ono. Iphe, kuru le mkpula iya buerupho maa ndu ono, e gburu l'ike opfu l'ephe kwetaru iphe, ekwo-opfu Chileke pfuru ono; teme ephe shi anoduje eme egoshi l'ephe bu ndu ke Chileke. ¹⁰ Ephe tuko g'ephe ha ara ora arashi iya ike su: "Nnajiuphu-e! Oo ngu bu onye du nsu; bya aburu ngu bu onye emeje iphe, g'i pfuru iya. ?Bu anyi no-beadaru ino-beagha temanu l'i kua ndu bu l'eliphe kpaa ishi iphe, meru anyia; gwaa phe ugwo egbu-a, ephe gburu anyia?" ¹¹ Tobudu iya bu; a bya ekeshikotaru phe awurukpata uwe, achagbaa nmalanmala l'ehu l'ehu. A su phe: "Unu noduro tutaro unme, unu atuta. Unu tafua nshi ngabefua nwanshii l'unu teke edzudu. Unu tutakpoepho unme ono jeye teke unu e-dzu temanu. L'o kwa g'e gburu unubedua bu g'e gbujekwapho ikpoto ndu ozo l'eliphe; ndu bukwapho unwunna unu, ejeru Chileke ozi g'unubedua jeru iya ya-a."

¹² Mu nodu elekpoepho enya teke o nyafuru

iphe-ohubama ono k'ishii. Noo ya; ali wata anma jiiijiii anmashi iya ike; enyanwu wata eji hirihiri g'uwe-aphu, e meru l'ejí egghu-ojii. Onwa l'ophu gbanwekota keahaa meemee. ¹³ Kpokpode, du l'igwe dashihuaha l'ali g'eka oshi figu erishihu akpuru, akaduru akaka me oke pherephere nodu ezi anma iya yiga yiga. ¹⁴ Igwe phuepho onwiya g'onye aphu utute phuta phufu; a humaberu iya. Iphe, bukpo ubvu, du l'ekameka; me ali, mini so-pheru mgburugburu bukotaruru iphe, e wofuru l'eka ephe shi nodugbaa. ¹⁵ Tobudu iya bu; ndu eze ke ndiphe; me ndu oke amadu phe; me ndu-ishi ndu ojogu phe; me ndu nweru iphe; me ndu okpehu du; mekpoo onyemonye mgburugburu; ohu me amadu; tuko je edomikota onwophe l'ogba me le mgbaka mkpuma, nogbaa l'eka ubvu du. ¹⁶ Ephe tuko arakugbaa ubvu me mkpuma ono asuje: "Jiko daa dapyabe anyi g'ii-domia anyi g'onye ono, no l'aba-eze ono ta ahuma anyi; waa ge Nwaturu ono ta atu-koshi anyi oke-ehu-eghu iya. ¹⁷ Noo kele mboku ephe atukoshi ndiphe oke ehueghu phe be rwuakwaru nu. ?Denu onye suru iya akpafu l'iphu nta?"

7

Igwerigwe ndu Izurelu, e meru ohubama l'iphu

¹ E mecha; mu bya ahuma ojozi eno l'eka ephe pfuru le mgboko l'uzi eka igwe bechaaru; ali beru uzi eno. Ephe sede pherephere, eshije l'uzi eka ono ephen'eno g'o to zihle le mgboko.

Pherephere zibuhu l'eliphe mgburugburu; ophu oozidu l'ali; ophu oozidu le mini; ophu o dudu g'ọ ka mma l'ọo oshi lanu ezi pherephere. ² Mu humakwa ojozi-imigwe ọzo, shi l'uzo ęnyanwu awawa ephe abya. Ojozi k'ono be gude iphe, shi l'eka Chileke ono, no ndzu; mbu iphe eegudeje eme iphe-ohubama l'ehu. O bya araa ya arara rashia ya ike su unwu-ojozi-imigwe eno, Chileke ziru g'ephe je emebyishia ali; mebyishia mini; ³ su phe: "Unu ta adukwa iphe, unu e-mewaa mgboko; ọzoo mini; ọzoo oshi; g'anyi vuadaru uzo mee iphe, bu ndu ejeru Chileke anyi ozi iphe-ohubama l'egedegee onu-ipfu." ⁴ A ko umadzu ole, e meru iphe-ohubama Chileke ono mu numa; ephe du ukporo unu nemadzu iri lesato. Ndu ono shikota l'iphe, bu okpa-ipfu Izurelu l'ehu l'ehu. ⁵ Ndu e meru ohubama ono l'okpa-ipfu Jiuda du ukporo unu l'unu iri;

ndu e meru iya l'okpa-ipfu
 Rubenu du
 ukporo unu l'unu iri;
 ndu e meru iya l'okpa-ipfu
 Gadu du
 ukporo unu l'unu iri.

⁶ Ndu e meru ohubama ono
 l'okpa-ipfu Asha du
 ukporo unu l'unu iri;
 ndu e meru iya l'okpa-ipfu
 Nafutali du
 ukporo unu l'unu iri;
 ndu e meru iya l'okpa-ipfu
 Manase du
 ukporo unu l'unu iri.

7 Ndu e meru ọhubama
 ono l'ọkpa-ipfu
 Simiyonu du
 ọkporo unu l'unu iri;
 ndu e meru iya l'ọkpa-ipfu
 Lívayi du
 ọkporo unu l'unu iri;
 ndu e meru iya l'ọkpa-ipfu
 Isaka du
 ọkporo unu l'unu iri.

8 Ndu e meru ọhubama ono
 l'ọkpa-ipfu Zebulun du
 ọkporo unu l'unu iri;
 ndu e meru iya l'ọkpa-ipfu
 Jíósẹfu du
 ọkporo unu l'unu iri;
 ndu e meru iya l'ọkpa-ipfu
 Benjiaminu
 du ọkporo unu l'unu iri.

Igwerigwe ndu ozo, bu aguta aguta

9 “E mechaa mu bya elee ẹnya huma ikpoto
 ndu nmaru erupfu; k'ọphu bu l'ọ to dudu ne-
 madzu igbakoroshienyi suru g'oguta phe l'ogu.
 Ndu ono bu ndu shigbakpo l'ohamoha, du le
 mgboko; me ipfu g'ipfu ha le mgboko-a; me
 mkpukpu le mkpukpu l'ophu; me le ndu ep-
 fukota opfu-ali ndu du iche iche, no le mgboko-
 a. Ephe tukoru g'ephe ha yekota akpawuru
 uwe, achagbaa nmalanmala. Ephe toko g'ephe
 ha pfugbaaru l'ataphu aba-eze ono; me l'iphu
 Nwaturu ono; bya apagbaaru igu l'eka. 10 Ephe
 toko ara iya arara arashi iya ike asuje: Ndzota
 bukwa ke Chileke anyi, bu iya no l'aba-eze ono;

bya abukwarupho ke Nwaturu ono.” ¹¹ Ndu ojozi-imigwe g'ephe ha tuko bya apfu-pee abaeze ono; yee ndu bu ogerenya pho me iphe eno, nongbaa ndzu pho mgburugburu. Ndu ojozi-imigwe ono g'ephe ha tuko daa kpurumu l'iphu abaeze ono baaru Chileke eja; ¹² su: “Nokwa g'o du bu ono! G'ago onu-oma me ajaja me mmamiphe me ekele me akwabé ubvu me ike me okpehu buru ke Chileke anyi jasú le tuutuutuu le mijimiimii! Nokwa g'o du!”

¹³ Tobudu iya bu; onye lanu l'ime ndu bu ogerenya ono bya ekua mu su mu: “?O du ngu g'o bu ndu ole be ndu ono, e yeru awurukpata uwe, achagbaa nmalanmala ono bu? ?O du ngu g'awe be ephe shi?”

¹⁴ Mu su iya: “Onyibe; o kwa ngu ka amama.” O su mu: “Ndu-a bukwa ndu ono, shi l'ejo oke iphe-ehuka ono futa. Ephe gudewaa mee Nwaturu ngweja, shi l'eka Chileke saa awurukpata uwe phe ono; o nodu acha ucha nno. ¹⁵ Noo g'o gude ephe nodu l'iphu abaeze Chileke ejeru iya ozi eswe l'enyashi l'ime eze-ulo iya. O buru onye ono, no l'abaeze ono be anokubeje phe eche phe g'o to du iphe, e-me phe nu. ¹⁶ Egu taa gubaedu phe; ophu mini agubaedu phe. Anwu te echihedu phe; ophu okpomoku aduedu phe. ¹⁷ Noo le Nwaturu ono, no l'echilabo abaeze ono be a-noduepho eche phe g'onye eche aturu. Oo-dujeru phe je l'eka mini, anuje ndzu futaru. Chileke a-tuko enya-mini ekwa phe hushichaa phe.”

8

Iphe-ohubama k'èsaà, e gude nyachishia èkwò onò

¹ Tòbudu iya bù; Nwaturu onò bya anyafuepho iphe-ohubama k'èsaà, e gude nyachishia èkwò onò; èkameka l'imigwe daephe kẹ nyonyoronyo jasù l'iphe, ha g'e kee awa lanù èbo. ² No iya; mu bya ahuma ojozi-imigwe èsaà onò, apfujeru l'iphu Chileke onò. A bya achie phe opu-ogu èsaà.

³ No iya; ojozi-imigwe ozo bya bya abata bya apfuru l'iphu oru-ngweja Chileke onò. O parù ochi, a wùru lẹ mkpòla-ododo. A bya anù iya ùnwù-isensu, ha shii g'ò gwakòbe ènwuru ùnwù-isensu onò l'epfupfu onò, ndu-nsò g'èphe ha anòduje epfu anù Chileke onò; tuko gwee l'eli oru-ngweja mkpòla-ododo onò, nò l'iphu abaeze onò. ⁴ Ènwuru oku ngweja onò kpù-lihu yee epfupfu, ndu-nsò epfuje anù Chileke; shi l'èka ojozi onò pfuru akpuepho tūuu ala l'iphu Chileke. ⁵ Noo ya bù: ojozi onò mechaephe bya aguta oku l'oru-ngweja onò; gù-jia ochi onò; bya eworu iya tūa kpoo l'eliphe. Mgboko swokobe. Igwe nòdu ede edede bya agbẹ l'èka onò atù egbigwe; o nòdu ara òrà; ebemu-igwe nòdu alojeephe kẹ waa waa; alì nòdu anmakòta jiiijii.

Opu-ogu

⁶ Tòbudu iya bù; ojozi-imigwe èsaà onò, chì opu-ogu èsaà onò bya akwakòbe g'èphe bya awata egbu opu-ogu phe.

⁷ Ojozi-imigwe ke mbu bya egbua opu-ogu nkiya. Akamini me oku, a gwakoberu mee nodu edzeepho ge mini l'eliphe. Oku kee eliphe eto kepyashia uzi lanu; bya ekkee oshi, no l'eliphe uzi eto kepyashikwapho uzi lanu; bya atuko eswa oyi kepyashia.

⁸ Ojozi-imigwe k'ebbo bya egbua opu-ogu nkiya. A paru iphe, du g'eze ubvu, ha shii, oku etsu phuruphuru paru chie l'ime eze-enyimu, dukota le mgboko l'oplu. Enyimu kee uzi eto; aka lanu bukotaruu mee. ⁹ Iphe, bu iphe, no ndzu, bukota le mini kee uzi eto; uzi lanu nwushihukota. Ugbu mini kee uzi eto; uzi lanu mebyishihukota.

¹⁰ Ojozi-imigwe k'eto bya egbua opu-ogu nkiya; eze kpokpode shi l'imigwe bya adaa. O nodu eke jaajaajaa g'oku-apyipyi bya ekkee iphe, bukpo mini mgburugburu yele aka nggele nggele futaru; o kee ya uzi eto daa l'aka lanu. ¹¹ Epha kpokpode ono buru "Age." Mini, no le mgboko kee eto; aka lanu tsahaa ilu g'age. Ikpoto ndu ngutaru mini ono, bu ndu no le mgboko nwushihu; o buru iphe, kparu iya nu bu le mini ono atso ilu.

¹² Ojozi-imigwe k'eno bya egbua opu-ogu nkiya. E kee enyanwu uzi eto chia aka lanu iphe; bya ekkee onwa eto chia aka lanu iphe; bya ekkee kpokpode uzi eto chia aka lanu iphe; k'oplu oke lanu l'uzi eto l'iphoro phe gbaaharu ochii. Eswe kee eto; oplu iphoro adudu l'aka lanu. O bukwarupho nno bu g'o dafuru enyashi; mbu o kee eto; uzi lanu kabaa agba ochii.

¹³ Mu bya elee enya huma ugo lanu l'aka oophe l'akpaminigwe. O nodu ara iya arara arashi iya

mkpòla-ododo mee. Iphu phẹ dughbaa g'iphu nemadzù. ⁸ Egbushi, nọ phẹ l'ishi hachaephò ogologo ogologo g'egbushi unwanyi. Eze, nọ phẹ l'ònu dughbaa g'eze oduma. ⁹ Ephe yeru iphe l'unme gude gbobuta obu phẹ g'uwe-ìgwè, ndu eje ogu eyeje gude gbobuta okpoma. Igiji, ephe gude òkù phẹ ede dūephò g'igiji igwerigwe ugbo-ìnya, e gude eje ogu. ¹⁰ Igube ono nwechakwaaru ùdé, ephe egudeje agba agbagba g'akpì. Eka ike dū phẹ, bụ iya bụ ike ono, ephe e-gude nua nemadzù aphụ onwa ise ono buru l'ùdé phẹ ono bẹ ọ kpakọru nọdu. ¹¹ Onye eze phẹ buru ojozi-imigwe ono; ophu bụ iya bẹ iduma, enwedu ohu dū l'eka. Epha ojozi ono l'opfu ndu Hiburu bụ Abadonu; o be l'opfu Giriku; ọ buru Apoliyonu.

¹² Tòbudu iya bụ; ejo iphe-ehuka kẹ mbụ abvù. O phòdukwaduro uzi ejo iphe-ehuka labọ.

¹³ No iya; ojozi-imigwe k'ishii bya egbua opu-ogu nkiya; mu numa olu-opfu, eepfu l'oru-ngweja ono, e gude mkpòla-ododo mee ono. Opfu ono bẹ e pfuru l'ishishi mpu oru-ngweja ono ephen'eno l'ènya eka ono; a tuko numakota iya mgbo lanu. Oru-ngweja ono buerupho l'ataphu Chileke bẹ ọ dū gèdegede. ¹⁴ Olu ono sù ojozi-imigwe k'ishii ono, bụ iya gude opu-ogu ono: "Tòshichaa ojozi-imigwe èno ono, e keru egbu l'eze-ènyimu Yufurétisu ono." ¹⁵ No iya bụ; a parù ojozi èno ono wehakota. Iphe, e meru phẹ dobedoru bụ g'ephe emee iphe ono, a suru g'ephe mee ono; lẹ teke ono; lẹ mbọku ono; l'onwa ono; l'apha ono gèdegede. G'ephe

kèé ndiphe uzi èto; tũko uzi lanu megbushikõta. ¹⁶ A sũ mu lè ndu ojõgu ndu õphu nõ l'eli ìnya bè dũ miliyõnu ukporo iri.* ¹⁷ No iya; mu hũma ndu agba ìnya ono l'ophulenyà ono; bya ahũma ìnya, èphe nõgbaa l'eli iya agba. Uwe-ìgwè, bũ uwe õkpoma, ndu ono yeru l'õkpoma nõdu ekegbaa uswe-uswe g'õku; eke oyingo oyingo; bya ekekwaphõ ododo ododo. Ishi dũgbaa ìnya phè ono g'ishi oduma. Òku, enwu phoophoophoo; mè ẽnwuru-õku; mè nshì-egbe shi phè l'õnu afũshi. ¹⁸ Ò bũru èjo iphe-ememe èto ono bè e gude kèé ndiphe èto; gude õku; yèlè ẽnwuru-õku; yèlè õku-nshì-egbe, shi phè l'õnu woru uzi lanu gbushia. ¹⁹ Èka ike dũ ìnya ono bũ l'õnu phè mè l'õdzu phè. Òdzu phè ono dũgbaa g'agwõ bya enwegbaaru ishi. Ò bũru ishi ono bè èphe egudeje emeka nemadzũ iphe.

²⁰ Òphu izimanũ alwadũru ndiphe azũ; mbũ nwa ndu õphu e gbuphodoru l'èjo iphe-ememe ono. Òphu èphe a hadũru èjo-iphe, èphe eme; õphu èphe ahadũru abarũ õbvũ yèè iphe, èphe pyĩru apyĩpyi èja; mbũ iphe ono, èphe gude mkpõla-ododo õzoo mkpõla-õchaa wũ; mè õphu èphe kpũru l'ope; mè õphu èphe pyĩtaru lè mkpuma; mè õphu èphe pyĩru l'oshi. Mbũ iphe tũkoru bũru iphe, ta aphũdu ũzo; õphu õ nõdu iphe lè nchì; õphu o jedu ije. ²¹ Òphu izimanũ èjo-iphe ono alwadũru phè azũ; õphu èphe ahadũru egbu õchi; eme mgbashì; apharwũshi onwophè; waa ezi iphuru.

* **9:16** 9:16 Iphe, ò bũ bè bũ “200,000,000” lè mbekee.

10

Ojozi-imigwe yele nwęekwo, a phuru aphuphu

¹ Tọbudu iya bu; mu huma ojozi-imigwe lanu, e yeru ike, ha shii l'eka g'o shi l'igwe alwazeta le mgboko; urwukpu so-pee ya mgburugburu. Eko-mini gbaa ya l'ishi. Iphu nodu egbu iya nwjinwii g'enyanwu. Okpa iya ephenebo dugbaa g'oku, kpuru oronmono g'obvuru. ² Iphe, o gude l'eka buru nwęekwo, e kpuharu ekpuha. O woru okpa ekutara zobe l'eli eze-enyimu bya eworu okpa ekicha zobe l'eli-mgboko. ³ O bya echia mkpu chishia ya ike. Ora iya dūepho g'oduma suru ekiri. O chiepho mkpu ono egbigwe esaa ono tuahaa gbaagbaa gude yeaharu iya onu. ⁴ Mu nodu emekwadu gē mu dee iphe egbigwe esaa ono pfuru; mu numa olupfu, shi l'imigwe su: "Iphe ono, egbigwe esaa ono pfuru ono ta abukwa iphe, ii-je edede. Ophu o dukwa onye ii-pfuru iphe ono, i numaru ono."

⁵ Ojozi ono, mu humaru ono, zoberu okpa lanu l'eli eze-enyimu bya azobe nanu l'eli-mgboko ono bya apalia ekutara iya eli; ⁶ bya egude epha Chileke, dzu ndzu ojejeje ono rifu angu; mbu onye ono, bu iya meru igwe; mee iphe, du iya nu; bya aburu iya meru eliphe yee iphe, du iya nu; mee eze-enyimu yee iphe, dukota iya nu. O buru epha Chileke ono be o gude rifu angu su l'o rwuwaru teke oo-me iphe, o tūberu. ⁷ Le teke ojozi k'esaa gbuwaru opu-ogu nkiya be Chileke e-megbu iphe, o domiru edomi, bu iya bu g'o

pfuru iya ndu shi ejeru iya ozi, bu iya bu ndu mpfuchiru iya.

⁸ Olu-opfu ono, e shihawaa gbẹ l'imigwe gude pfuru yeru mu ono byakwa epfuru yeru mu ọzo sù: "Je anata nwẹkwo ono, e kpuharu ekpuha ono, o gude l'ẹka mbu ojozi ono, zoberu okpa lanu l'eli eze-ẹnyimu; zobe nanu l'eli-mgboko ono."

⁹ Mu bya ejepfu ojozi ono je asu iya g'ọ nu mu nwẹkwo ono. Ọ sù mu: "Ngge ya; taa. I-tachae ya pho l'oo-tsọ ngu ilu jeye l'akurepho. Ọle teke iita iya be ọo-nodukwa atso ngu utso ge manu-enu l'onu."

¹⁰ Mu bya anata ojozi-imigwe ono nwẹkwo ono woru taa. Mu nodu ata iya; ọ nodu atso mu ge manu-enu l'onu. Mu tachaa ya; ọ tsọ mu ilu jeye l'akurepho. ¹¹ No iya; ọ sù mu: "Jekwa je apfuru l'edzudzu-oha pfuchiaru Chileke ugbo lanufua; mbu pfua iphe, Chileke shi domia edomi l'oo-me l'igwerigwe mkpukpu le mkpukpu, no le mgboko; me ohamoha; me ndu shi l'iphe, bukpo l'opfu-ali ndu du iche iche, no le mgboko-a; me ndu eze."

11

Umadzu labo, ara opfu Chileke arara

¹ Noo ya bu; a bya eworu owa, eegudeje atu iphe nu mu bya asu mu: "Gbeshi je atu eze-ulo Chileke; yee ime eka ono, e doberu oru-ngweja Chileke ono; gua ndu abaru Chileke eja l'ime eze-ulo iya ono ọgu. ² Ọle ọ g'i ti tukwa oma eka ono, no-pheru eze-ulo ono mgburugburu ono.

Pakwaru ono haa; l'ono be e dobekwaru oha, ata amadu Chileke. Mkpukpu ono, du nsọ ono be oha ono e-gude okpa tee pyakapyaka ukporo onwa labo l'onwa labo. ³ Noo teke mu e-ye umadzu labo, a-nodu epfuchiru mu nu. Umadzu labo ono e-yechaa uwe-aphu. O buru ujiku ujiku unu eto l'ujiku ukporo eto be ephe e-gude zikota ozi, Chileke ziru phe.”

⁴ Umadzu labo ono bu upfu olivu labo ono me oroku ono, bvuru l'iphu Nnajiuphu, nwe mgboko ono. ⁵ O -nweru onye jeru ge ya meka phe iphe; oku eshi phe l'onu bya eworu onye ono yee ndu ephe l'iya achi ejo idzu lanu kegbushia; mbu ndu ono, buwaa ohogu phe ono. Mbu-a; iphe, bu onye jeru ge ya meka phe iphe bu egube ono bu g'ee-shi gbua ya. ⁶ E yeru phe ike l'eka; k'opu ephe a-gu-chi akpaminigwe; k'opu igwe ta abyadu atada mini l'ali teke ono, ephe a-nodu epfuchiru Chileke ono. E yekwa phe pho ike l'eka g'ephe duje ike mee mini g'oo-buru mee; waa g'ephe tujekwapho ndiphe ejo iphe-ememe, dukpoo phe ree tekenteke, du phe ree.

⁷ Teke ephe ziebechaaru ozi ono, Chileke ziru phe ono be ejo anu-egbudu ono, e-shi l'iduma, enwedu ohu futa ono l'a-bya etsoo umadzu labo ono ugu. L'oolwu-kpee phe woru phe gbushia. ⁸ Odzu phe be a-wushi l'echilabo eze mkpukpu ono, a kpopyaberu Nnajiuphu phe l'oswebe ono. Epha mkpukpu, e gude anma etu ehuru mkpukpu ono bu Sodomu yele Ijiputu. ⁹ Odzu umadzu ebo ono be e te ekwekwa g'e lia elili. Ndu shi le mkpukpu le mkpukpu, du iche iche; me ipfu ipfu, du iche iche; me ndu shikota l'iphe, bukota

opfu-alì ndu dù iche iche, nò lẹ mgboko-a; mẹ ndu shi l'ohamoha, nọkpoonu l'a-wukotaru bya ahuma odzu phẹ. O buri g'aa-huma odzu phẹ bu ono ujiku ẹto lẹ mkpirikpu iya. ¹⁰ Ehu atuko atso ndu bu lẹ mgboko l'opfu utso; opfu l'e gburu umadzu ẹbo ono. Epe abo ya g'aaboje iphe-a; nuchaa ibe phẹ iphe obo-iphe; kele umadzu labo ono, epfuchiru Chileke ono shi akpa ndu bu lẹ mgboko ehu shii. ¹¹ A nopho abali ẹto lẹ mkpirikpu iya Chileke kuru unme-ndzu ye phẹ l'ehu; epe teta nodu ndzu. Ndzu rwuta iphe, bukpo ndu humaru phẹ nu. ¹² Tobudu iya bu; umadzu labo ono numa olu oku, e kushiru ike, shi l'imigwe su phẹ: "Unu bata l'ime ẹka-o." Ndu ohogu phẹ ono kuru ele phẹ enya; epe nodu l'urwukpu bahu l'imigwe. ¹³ Ali wata anma oke jiiijiji teke onokwapho. Mkpukpu ono kee uzi iri; ẹka lanu bukotaru mkpurupyata. Ndu ali ono, nmaru jiiijiji ono gburu egbu bu du unu nemadzu iri l'esa l'umadzu ukporo iri.* Ndzu rwuta ndu phoduru nu. Epe wata aja Chileke imigwe ajaja.

¹⁴ Ejo iphe-ehuka k'ẹbo bv. O le o g'unu lekwa le k'eto abyakwaa.

Opu-ogu k'esa

¹⁵ Tobudu iya bu; ojozi-imigwe k'esa bya eg-bua opu-ogu nkiya. Ikeropfu swoshihu l'imigwe asuje: "Nta be ike k'ali-eze unu elipe l'opfu buakwa ke Chileke anyi ye ke Kereshi iya ono, bu eze, o woru mgboko ye l'eka ono. O je l'aburu

* **11:13** 11:13 Iphe, o bu be bu "7,000" le mbekee.

eze jasụ ọ tuutuutuu ọ m̄jimiimii.” 16 Ndu bu ọgerenya ukporo l'eno ono, nọ l'aba-eze p̄hẹ l'ip̄hu Chileke ono daa kpurumu kpube ip̄hu l'al̄i baarụ Chileke ẹja; 17 sụ:

“Anyi ekele ngu ekele

Nnajiup̄hu, bu Chileke,
bu Okalibe-Kakota-Ike.

Onye bu Chileke, nọ ndzụ
bya aburu onye shihawaa
nọduta temanu
mgboko d̄.

Anyi ekele ngu l'i
goshihawaru ọha
l'eze ike ngu ono parụ ẹka
apa.

I goshiakwarup̄họ nta-a
l'ọo gubedua bu onye-eze,
iphemip̄he d̄ l'ẹka.

18 Ẹhu wata eghu ọhamoha
eghu;
ị tukoshi p̄hẹ
oke-ẹhu-eghu ngu.

Ọle o r̄wuakwanaru teke
ii-kpe ndu nwuhuru
anwuhu ikpe;
mẹ teke ii-bu ndu
mpfuchiru ngu obunggo;
m̄kpoo ndu-nsọ g'ẹp̄he
ha;
waa ndu akwabẹ ẹpha
ngu ùbvù;
onye up̄fu m̄ onye nta;
o r̄wuakwaaphọ teke

ii-mebyishi ndu ono,
emebyishi mgboko l'ophu
ono.”

¹⁹ Oo ya bu; a gūhaa eze-ulo Chileke ono, du l'imigwe ono. A hūma okpoko oḡbandzu ono, shi Chileke l'eka l'ime eze-ulo ono. Igwe ṅodu alọ ebemu ke waa waa; o ṅodu ara ọrà; ede edede bya agbe l'eka ono atụ egbigwe. Alị wata anma jiiijii. Igwe ṅodu atụ oke akamini.

12

Nwanyị yee ejo-oke-agiyi

¹ A ṅonyaa; oke iphe-ḡhubama wata ememe l'imigwe. O duru nwanyị lanu, yeru ẹnyanwu g'onye yeru uwe. O pfuru apfuru l'eli ọnwa. O kpuru kpokpode iri l'ebo l'ishi g'onye kpu okpu-eze. ² Nwanyị ono be epho bewaru l'ezeda. Ime ṅodu eme iya emeshi iya ike k'anwu nwa ono. O metabe iya k'ophu o rashiaru ekwa.

³ Iphe-ḡhubama ozo wata ememe l'imigwe. O buru ejo-oke-agiyi, eke uswe-uswe be futaru nu. O nweru ishi esaa; bya efua mpu iri bya ekpuchaaru okpu-eze l'ishi iya ono epho n'esaa.

⁴ O gude odzu iya kee kpokpode, no l'igwe eto chikoshia uzi lanu; o dashihu l'ali. O bya apfuru nwanyị ono, abya ezeda ono l'iphu; g'oo-buru: ezeda, oozeda; ya apata nwa iya taa. ⁵ O bya ezeda; mbu nwanyị ono; bya anwu nwa nwoke. Nwata ono bu iya bu onye e-mechaa gude mgborogwe buru eze ohamoha l'ophu. A bya ezichata nwata ono gude jepfu Chileke l'eka aba-eze iya no. ⁶ Nwanyị ono gbala gbaba

l'echiegu. Ẹka ono bẹ Chileke mematawaru iya ẹka oo-buru g'a nọdu anụ iya nri unu ujiku ẹto l'ujiku ụkporo ẹto.

⁷ Ọgu tsu l'imigwe! Mayikelu yẹe ojozi, etso iya l'azụ wata etso ejo-oke-agiyi ono ọgu. Ẹjo-oke-agiyi ono yẹe ndu ojozi iya wọta phẹ ọgu ono. ⁸ Mayikelu phẹ lwu-kpee phẹ; kele ike ta adu-zidu phẹ. E mechaa; ophu ọ duedu ẹka e kweru g'ẹphe nọdu l'imigwe. ⁹ A chifu ejo-oke-agiyi ono l'imigwe. Ọ kwa-a ejo-oke-agiyi ono bẹ bu agwọ teke ndiche phọ. Ọo ya bu onye ono bu Obutuswe bya aburu Nsetanu; mbu onye anọduje edephu unwu-eliphe l'ophu. A chifu iya l'imigwe l'ẹka ono; chidata iya lẹ mgboko yẹe ndu ojozi iya g'ẹphe ha.

¹⁰ Mu numa mkpu, echi l'imigwe sụ: “Ọ nwuakwaru nta-a. Chileke dzoakwaru anyi obu. Chileke goshiakwaru nta-a l'ọo ya bẹ ikemike du l'ẹka. L'eze ono, Chileke yeru ọ bya ono, bu iya bu Kéreshi bẹ goshiakwaru ike iya nta. A chifuwaru onye mgbamụ ono, shi anọduje edophe kwerikwerikweri l'iphu Chileke eswe l'enyashi onoya; epfuru iya k'unwunna anyi; l'onye phọ meswekwaru; onye phọ meswee.

¹¹ Iphe, unwunna anyi phẹ gude lwu-kpee Nsetanu bu mee Nwaturu ono waa àsàsà ono, ẹphe apfujeru l'edzudzu-ọha sàá ọkpobe-opfu kẹ Chileke ono. Noo kele ẹphe mịru ẹnya lẹ ndzu phẹ sụ: l'ọ -buru anwuhu; ẹphe anwuhu iya.

¹² Ọo ya bu; g'imigwe tee ẹswa; gẹ ndu bu iya nụ tekwaaphọ ẹswa. Obenu lẹ-a; nshiokwanu gube alị l'ophu; nshio gube eze-enyimu; kele Obutuswe gudewaa ẹhu-eghu bapfuta unu; es-

hinu o mawaru l'ọ to duedu ge ya anọ-beru.”

¹³ Ejo-oke-agiyi ono hūmaepho l'e shiwaaw l'imigwe chifu iya chiru iya ye l'eliphe; o wata achị nta nwanyị phọ, nwuru nwa nwoke phọ.

¹⁴ A bya eworu eze nkù ugo; nkù ebolechiko chie nwanyị ono g'o gude phefu nahu ejo-oke-agiyi ono lashi echiegu eka o bu; je ebua eka ono g'a zua ya apha eto le mkpirikpu iya. Ophu o duedu iphe, ejo agwo ono jekwaduru iya ememe.

¹⁵ Tobudu iya bu; ejo agwo ono wata agbo mini l'onu; mini ono nodu agba gborogborogboro g'eze nggele. O buru iphe, oome bu ge mini ono buru utso pata nwanyị ono. ¹⁶ Ali yeru nwanyị ono eka. Iphe, ali meru bu l'ọ saru onu tuko mini ono, ejo-oke-agiyi ono gboru ono mikota.

¹⁷ Ehu ghuaaha ejo-oke-agiyi ono egbu l'opfu ehu nwanyị ono. O tugbua jeshia etso unwu nwanyị ono ndu ophu phoduru nu ugu. Ndu obu, ooje etso ugu obu bu ndu obu phe du l'iphe, Chileke suru g'e meje; me ndu pfuru pfushia ike l'okpobe-opfu ono, Jizosu meru a maru ono.

¹⁸ Tobudu iya bu; eze ejo-oke-agiyi ono tugbua je apfuru l'aguga eze-enyimu.

13

Ejo anu-egbudu labo:

nanu shi le mini; ophuu shi l'ali

¹ Tobudu iya bu mu bya ahuma ejo anu-egbudu, shi l'eze-enyimu ono afuta. O fua mpu iri bya enweru ishi esaa. O kpuru okpu-eze le mpu iya ono l'ehu l'ehu ephe n'iri. L'ishi iya ono g'o ha be e dekotakpoerupho epha,

epfubyishigbaa Chileke epfubyishi. ² Ejo anụ-egbudu ono, mu humaru ono dūephō g'agụ. Okpa iya dūgbaa g'okpa ejo nwanụ biyē. Onu iya dūgbaa g'onu oduma. Ejo-oke-agiyi pho bya eworu ike, shi buru nkiya ye iya l'eka; bya eworu aba-eze iya nū iya sū iya g'o megbujekpoo g'ọ dū iya. ³ Ishi ejo anụ-egbudu ono nanū bē ichii ọnyá, e gburu iya ya bē teke e gburu iya ya bē o gogo nwuhukwa. Ole ọnyá ono kpohuwaru. Ejo anụ-egbudu ono dū-dzuru ndiphe mgburugburu biribiri. Ndiphe l'ophu wata iya etsotso. ⁴ Epe wata abarū ejo-oke-agiyi ono eja; kele o yewaru ejo anụ-egbudu pho ike iya l'eka. Epe nōdu abakwarupho ejo anụ-egbudu ono eja sū: “?Bụ onye dūbaa g'ejo anụ-a? ?Bụ onye sūru g'oo-kpafu iya l'iphu k'ogu?”

⁵ A parū ejo anụ-egbudu ono haa g'o pfugbua g'onu ha iya. O nōdu ajakpōshi onwiya gude nno epfubyishi Chileke. A hakwaaru iya pho ụzo g'o megbukpoo g'ọ dū iya l'ime ukporo onwa labo l'onwa labo. ⁶ O saa onu wata epfubyishi Chileke; epfubyishi epha iya; mē eka Chileke ono bu; mēkpoo ndu ophu bu l'imigwe. ⁷ Chileke haa ya g'o tsoje ndu-nsọ ono ogu; lwu-kpeje phe. A nōdu ahajē iya g'o mee g'ọ dū iya l'ehu ndiphe; mbu iphe, bu ipfu ipfu l'ophu; mē mkpukpu lē mkpukpu l'ophu; mē lē ndu shikota l'iphe, bukota opfu-ali, dū l'iche l'iche, nō lē mgboko-a; mēkpoo iphe, bu ohamoha, nō lē mgboko-a; o nōdu emejgbaa phe; epe eme iphe, o sūru g'ephe mee. ⁸ Iphe, bukpo nemadzu, bu l'eliphe mgburugburu a-nōdu abakotaru iya eja. Mbu l'ọ kwa ndu e te deduru epha phe l'ekwo ono, e shi

teke a tũru okpa mgboko deshita epha ndu a-nodu ndzũ ojejeje ono; be bũ ndu a-nodu abaru iya eja ono.

⁹ G'onye nweru nchĩ ngabekwa iya. ¹⁰ O kwa onyemonye, aa-kpũ le ndzũ be a-kpũ le ndzũ. Onye ee-gbu le mma be e gbufutajekwa le mma. O kwa iya bũ le ndu-nsõ gbaru g'ephe buru ndu a-ta nshi nodu Chileke l'eka nõshia ya ike.

¹¹ Mu bya ahũma ejo anũ-egbudu õzo, bũ l'alĩ be o shi emifuta. Yebedua furu unwu-mpu labõ, dugbaa ge mpu nwa atũru; opfu, oopfu l'õnu dũ ge k'ejo-oke-agiyi. ¹² O bya egude ike ejo anũ ke mbũ phõ meahaa iphe, bukpoõ iphe, dũ iya ree ememe l'ataphu ejo anũ-egbudu ke mbũ onoya. O bya emee: ndiphe wata abaru ejo anũ-egbudu ke mbũ phõ eja; mbũ anũ k'ono, õnyá e shi gbua ya l'ishi, bũ õnyá, gege gbu iya nũ teke e gburu iya ya kpõhuwaru-a. ¹³ Ejo anũ-egbudu k'ebõ-a nodu emeshiepho oke iphe-õhumalenya. O nodu emejehaa mee oku l'ooshi l'igwe bya adaa l'alĩ l'iphu ndiphe. ¹⁴ O gude oke iphe-õhumalenya ono, a harũ iya g'o meje l'ataphu ejo anũ-egbudu ke mbũ ono; duphua iphe, bukota nemadzũ, bu le mgboko. O sũ ndiphe g'ephe kpua ntekpe, dupho g'ejo anũ-egbudu mbũ ono; bajeru iya eja; mbũ ntekpe dũ g'ejo anũ ono, e gburu õnyá; õphu õ nwuhuduru onoya-a. ¹⁵ E kwechaa sũ g'ejo anũ-egbudu ono k'ebõ kuru unme ye le ntekpe ono, a kpũru: õ dũ g'ejo anũ-egbudu ke mbũ phõ g'õ dzũru ndzũ dujehaa ike pfua opfu; l'oomee g'e gbushia ndu te ekwedu abaru yebe ntekpe ono, a kpũru: õ dũ g'ejo anũ ono eja. ¹⁶ Ejo anũ-egbudu k'ebõ ono

kebuta onyemonye; onye upfu mę onye nta; onye ¼kpa mę oke amadu; ohu mę amadu; kebuta phe; a gbashia phe ngga ohubama l'ekutara; ozoo l'egedegee onu-iphu; ¹⁷ k'ophu o to dudu onye azu aswa; ophu o dudu onye ere aswa erere; gbahaa l'o gbaru ngga ohubama k'ejo anu-egbudu ono. Ngga obu, aagbaje obu bu epha ejo anu-egbudu obu; ozoo ogu, no onodu epha iya.

¹⁸ Ono buru iphe, gbaru ge nemadzu goshi le ya nweru mmamiphe. G'onye nweru uche je aria ogu epha ejo anu ono ariri jasu teke o-maru iphe, ogu obu bu; kele ogu ono bukwapho epha nemadzu. Ogu obu be bu "666", bu iya bu unu l'ukporo iri l'eto l'ishii.

14

Ebvú, ndu a gbataru agu

¹ Mu bya elee enya; mu huma Nwaturu ono g'o pfuru l'ubvu Zayonu. Ndu pfu-kube iya nu l'eka ono du ukporo unu nemadzu mgbo iri l'esato, bu ndu e deru epha Nwaturu ono yee epha Nna iya l'egedegee onu-iphu. ² Mu bya anuma olu-opfu, a no l'imigwe pfua. Opfu ono nodu adaepho g'eka eze mini aphu gbudugbudu; teme o nodu adahukwapho g'eka igwe ede edede atu egbigwe. Mu byakwapho anuma oda ogumogu ndu akpoje ogumogu akpo. ³ Ikpoto ndu ono, pfuru l'iphu aba-eze ono me l'iphu iphe eno ono, nogbaa ndzu ono; me l'iphu ndu bu ogerenya ono; nodu agu ebvu ophuú. Ophu o dudu onye suru anwuta ebvu ono gbahaepho ukporo unu nemadzu iri l'esato ono, bu ndu a gbataru

l'eliphe ono. ⁴ Ndu ono bu ndu te emerwujeduru onwophe l'ehu unwanyi. Ndu doberu eka doo ge nwamgboko, nwoke teke engeswee okpa. Epe bu ndu ono, buepho Nwaturu ono be epe awujeru etso eje ekameka, ooje ono. Ndu a gbataru l'eka ndiphe no; epe buru akpuru iphembu a nuru Chileke yee Nwaturu ono. ⁵ Epe bu ndu teke adu-swee onye a-su l'ephe dzujeru uka. Ophu o dudu iphe uta, du phe l'ehu.

Ojozi-imigwe eto

⁶ Mu huma ojozi-imigwe ozo, ephero ephekererephe ephekererephe l'akpaminigwe. O buru iphe, e ziru iya bu g'o je ezia ndiphe mgburugburu ozi-oma ojejeje ono; g'o je ezia ya ohamoha, nokpoo le mgboko; me ipfu l'ipfu g'ipfu ha; me le ndu shikota l'iphe, bukota opfuli ndu du iche l'iche, no le mgboko-a; me iphe, bukpo mkpukpu, nokpo le mgboko. ⁷ O nodu ara iya arara asuje: "Unu tsujekwa Chileke ebvu. Unu kwabejekwa iya ubvu; le teke oo-kpe ikpe rwuakwaru. Unu bajekwaru Chileke eja; l'o kwa iya meru igwe bya emee ali; bya aburu iya meru eze-enyimu; mekota iphe, bukotakpoo eka mini futaru."

⁸ Ojozi-imigwe ozo, bu k'ebo nodu epe etso ke mbu pho l'azu epfu su: "Ike bvukwaru Babilonu! Ike bvukwaru Babilonu! Mkpukpu ono, a maru epha iya ono, bu Babilonu be ike bvukwaru nta. Mbu mkpukpu onoya, cheru ohamoha mee ya ono, bu iya bu oke-ehu-eghu ke Chileke ophu Chileke a-tu-koshi iya; opfu l'opharwushi onwiya."

⁹ Ojozi-imigwe ozo, bu k'eto pheru tsoru phe. O nodu arakwa iya pho arashi iya ike asuje: "Onye abaru ejo anu-egbudu ono eja; bya abaru ntekpe, a kpuru o du g'o du; onye kweru g'o gbaa ya ngga ohubama l'egedegee onu-iphu; ozoo l'eka; ¹⁰ onye ono be a-ngukwa oke-ehueghu Chileke ge mee, aagwaduru mini. Ee-gude oku, enwu phuruphuru yee nshi-egbe nua onye ono aphu l'iphu unwu-ojozi-imigwe, du nsu; waa l'iphu Nwaturu ono. ¹¹ Oku ono, ee-gude nua phe aphu ono be enwuru iya a-noduepho akpu tututuutu ala l'imeli jasule tututuutu le mijimimii. Ndu ono be a ta abyakpoda aha g'ephe tuta unme me teke lanu; eswe l'enyashi; mbu ndu ono, l'abajeru ejo anu-egbudu ono eja; bya abakwaru iya pho ntekpe, a kpuru o du g'o du onoya; me iphe, bukpo onye kweru: a gbaa ya ngga ohubama, egoshi epha ejo anu-egbudu onoya."

¹² O kwa iya bu ota-nshi ke ndu-nsu; ndu anoduje eme iphe, Chileke pfuru; ndu no Jizosu l'eka.

¹³ Mu numa olu-opfu, a no l'imigwe pfua su mu: "Dee iphe-a l'ekwo. Ehu-utso be a goru nu ndu a-nwuhu shita nta-a kwaseru; mbu ndu a-nwuhu l'oo l'ephe woru onwophe ye Nnajiuphu l'eka."

Unme Chileke nalita iya su: "Oo ya-o! Oo g'o du bu ono. Ehu a-tso phe utso eviya; noo l'ozi, ephe jeru be ephe jefuwaru l'ishi; atutawa unme; e jekwanu l'ebu phe obunggo ozi ono, ephe jeru onoya."

Aakpata ndiphe g'iphe, e meberu l'opfu

¹⁴ Mu bya elee ɛnya hũma urwukpu oçhaa. Mu hũma onye nọ anọo l'urwukpu ono. Onye ono, nọ iya nũ ono dũepho gę nwa ndiphe. O kpuru okpu-eze, e gude mkpọla-ododo wua; o pakwaru pho mma, atsu nkọ l'eka. ¹⁵ Ojosi-imigwe ozo, shi l'eze-ulo Chileke lufuta bya araku onye ono, nọ l'eli urwukpu oçhaa ono su iya: "Gude mma ngu ono kpatachaa iphe, e meberu l'ali l'o gbawaru l'akpakpa iya. Noo l'iphe, e meberu le mgboko kachawaru akaka gbawaa g'aakpata iya." ¹⁶ Tọbudu iya bu; onye ono, nọ l'eli urwukpu ono bya ewota mma iya gbua ke chaphukumu l'eliphe; shi nno kpata ndiphe g'aakpaje iphe, e meberu l'ali-a.

¹⁷ O nwekwarupho ojosi-imigwe ozo, shikwapho l'eze-ulo Chileke l'imigwe lufuta. Yebedua gudekwapho mma, atsu nkọ.

¹⁸ Ojosi-imigwe ozo shi l'ime eka ono, oru-ngweja Chileke nọ ono lufuta. Yebedua be oku enwu phoophoophoo du l'eka. O kua onye k'ono, gude mma, l'atsu nkọ ono oku; kushia ya ike su: "Gude mma ngu, l'atsu nkọ yebutachaa mebyi vayinu, du l'opfu-vayinu, tukoru mgboko dzuru; kele mebyi iya kachawaru akaka!" ¹⁹ Tọbudu iya bu; ojosi-imigwe ono woru mma iya dabe l'eliphe bya atukokpoepho mebyi vayinu nọ iya nu gbubutachaa bya achiru iya ye l'eze eka, aazoshije mee l'akpuru vayinu, bu iya bu oke-ghu-eghu Chileke. ²⁰ A bya azoshia mee l'akpuru vayinu ono l'eka aazoshije iya l'azu mkpukpu. Mee ono buru mee nemadzu. Mee ono nodu aso gborogboro ge nggele l'eka ono. O so so-rwua

ẹka ogologo iya ha g'ụkporo manyịru iri. Teme ọ byakwapho utso, du-tabe ogbu; k'ọphu ọo-nọdu akpa ịnya l'ọnu me ịnya rwuba iya.

15

Ojozi-imigwe, gudegbaa ejo iphe-ememe k'ikpazu

¹ Mu bya ahuma oke iphe-ọhubama, du biribiri ozo, eme l'imigwe. O buru ojozi-imigwe esaa be gude ejo iphe-ememe esaa. O buru iya bu ejo iphe-ehuka esaa k'ikpazu, bu oke-ehueghu Chileke a-tukoshi unwu-eliphe. Teke iphe-ehuka ono bvuerupho ephe n'esaa; oke-ehueghu Chileke abvu.

² Mu humakwapho iphe, du g'eze-enyimu, aphu ngerengere g'e woru onyo yee oku, enwu enwunwu gwakobe iya. Mu humakwapho ndu lwu-kperu ejo anu-egbudu pho yee ntekpe, a kpuru o du g'o du pho. Ndu ono bukwapho ndu jikaru l'ephe te ewoduru ubvu akwabe ogu ono, no-chiru enya epha ejo anu ono. Ephe pfuru pfu-kube eze-enyimu ono, du g'onyo ono. Ephe pagbaaru eze une, Chileke nuru phe. ³ Ephe nodu agu ebvu Mosisu ono, bu nwozi Chileke; mbu ebvu, bukwapho ebvu Nwaturu ono su:
"Gube Chileke; ọo ngu bu

Okalibe-Kakota-Ike.

Iphemiphe, i mekotaru paru

eka bya adukwapho

biribiri.

Ọo ngu bu eze l'ohamoha.

Uzo ngu pfugbaaru

nhamunha bya

abugbaaru okpobe uto.

⁴ Nnajiuphu; ?bukpoo onye
bu onye a-su
le ya taa tsudu ngu ebvu;
ophu ya taa akwabedu
epha ngu ubvu?

O kwa ngu kpurumu bu
onye du nsu.

Ohamoha a-bya abaru
ngu eja.

Noo kele onyemonye
huma-dzuwaru
iphemiphe, iime,
pfuru oto."

⁵ E mecha; mu bya elee enya ozo. No iya; mu huma eze-ulo Chileke l'imigwe g'a gharu ime iya agha. Mbụ ime eka ono, ulo ono, e gude eka mee bu Chileke be o shi l'eka ono no; mbu ulo ekwo ono, no-chiru enya ogbandzu, shi Chileke l'eka ono. ⁶ Ojozi-imigwe esaa ono, bu phe gude uzi ejo iphe-ememe esaa ono shi l'ime eze-ulo Chileke ono lufuta. Epe yegbaa uwe, bu asagu-mini; egbu ke nwii. Epe gude akpo, e gude mkpola-ododo mee; gude kebuta iya l'okpoma. ⁷ No iya; onye lanu l'ime iphe eno ono, nogbaa ndzu ono gbeshi bya eworu ochi esaa, a wuru le mkpola-ododo; woru nugbaa ojozi esaa ono. Iphe, jiru ochi esaa ono ejiji buru oke-ghu-eghu Chileke; mbu Chileke ono, no ndzu ojeje. ⁸ Enwuru oku kposihuepho ji ulo ono pyimu; kele eze-odu-biribiri Chileke me ike iya be du l'eka ono. Ophu o dudu onye duru

ike bahu l'ime ulo ono jasu teke ejo iphe-ememe esaa ono, ojozi-imigwe esaa gude ono bvudaru.

16

*Ochi, e yejiru oke-ehu-eghu
Chileke eyeji*

¹ Tobudu iya bu; mu numa olu-opfu, e shi l'ime eze-ulo Chileke ono chia g'e chiru mkpu su ojozi esaa ono: "Unu je eworu ejo iphe-ehuka ono, shi l'oke-ehu-eghu Chileke ono wushikota le mgboko l'ophu; mbu ejo iphe-ehuka ono, du l'ochi esaa ono."

² Ojozi-imigwe ke mbu bya atugbua je awushia ejo iphe-ehuka ophu no l'ochi nkiya le mgboko. Onwo, aba yoyoyo bya eme ejo ehuka; wata abagbaa iphe, bu ndu ono, a gbaru ngga ohubama k'ejo anu-egbudu ono; waa l'ehu iphe, bu ndu ono, shi abaru ntekpe ono, a kpuru o du g'ejo anu-egbudu ono eja.

³ Ojozi-imigwe k'ebo bya atugbua je awuru ejo iphe-ehuka ophu no l'ochi nkiya ye l'ime eze-enyimu. Mini, no l'eze-enyimu ghoo mee; duopho ge mee onye nwuhuru anwuhu. Iphe, bukpo iphe, dzu ndzu, bu l'ime mini nwushihukota.

⁴ Ojozi-imigwe k'eto bya atugbua je awuru ejo iphe-ehuka ophu no l'ochi nkiya ye le nggele waa l'ime iphe, bu eka mini futakporu g'o ha. Mini bukotaruu mee. ⁵ Mu numa eka ojozi-imigwe, bu iya eche iphe, bu mini nche suru: "Gube Nnajiuphu pfubekwaru eka oto; mbu gube onye ono, no ndzu; bya aburu onye ono,

shihawaa nɔduta ono. Ikpe-a, i nmaru ndiphe-a be goshiru l'i bu onye ekpeje ikpe nhamunha. ⁶ Le ndiphe ono, bu phe gbushiru ndu-nsɔ bya egbushia ndu mpfuchiru ngu l'echilabɔ phe ono; mbu gbushia phe ghakaa mee phe ono be i cheakwarupho mee; ephe ngua. Iphe ono, i meru ndiphe ono buru iphe, gbaru phe nu bu onoya.” ⁷ No iya; mu numa olu-opfu, a nɔ l'oru-ngweja Chileke epfu; mbu aka aakpoje unwu-isensu oku l'imigwe. Olu ono nɔdu asuje: “Nokwa g'o du-o! Nnajiuphu, bu Chileke; ɔo gubedua bu Okalibe-Kakota-Ike-o. Ikpe, i kperu be buɛpho okpobe ikpe bya abukwarupho ikpe, pfuru nhamunha.”

⁸ Tobudu iya bu; ojozi-imigwe k'eno bya atugbua je eworu ejo iphe-ehuka ophu nɔ l'ochi nkiya kpua l'enyanwu. E mee enyanwu; okpomoku iya wata erebushi nemadzu anu k'ophu oomeje nemadzu l'oo du g'iphe, a huberu l'oku. ⁹ Ejo okpomoku ono wata erebushi ndiphe anu. Ephe wata epfubyishi epha Chileke; mbu yebedua, kweru g'egube ejo iphe-ehuka ono byapfuta phe. Ophu izimanu alwaduru phe azu ke g'ephe wata iya akwabe ubvu.

¹⁰ Ojozi-imigwe k'ise bya atugbua bya eje eworu ejo iphe-ehuka, nɔ l'ochi nkiya kpua l'abaeze ejo anu-egbudu pho. Ochii buru kpukumu bya agbachikota iphe, bukpo ndu kweru g'ejo anu-egbudu ono buru eze phe. Ndiphe wata ata kpookpookpo k'ejo iphe-ehuka ono, paru aka ephe eje ono. ¹¹ Ephe wata epfubyishi Chileke k'imigwe k'iphe ono, aphugbaa phe uphu me

onwo ono, aba phẹ nụ ono. Ophu izimanu iphe, ephe eme alwakwaru phẹ phọ azu.

¹² Ojozi-imigwe k'ishii je eworu ejo iphe-ehuka, nọ l'ochi nkiya wuru ye l'oke-enyimu Yufurétisu. Mini iya tashihu; k'ophu bu le gbororo a-dabyiru iya ge ndu eze, shi l'uzo enyanwu awawa aghajaje iya. ¹³ Mu bya ahuma obvu eto, dugbaa g'ewo g'ephe afutagbaa. Nanu shi l'onu ejo-oke-agiyi ono afuta; nanu shi l'onu ejo anu-egbudu pho afuta; nanu shikwapho l'onu onye mpfuchiru ono, l'epfuje iphe, Chileke epfuduru ono. ¹⁴ Ephe bugbaa obvu, shikota l'eka Nsetanu; emegbaa iphe-ohumalenya. Ephe jepfugbaa ndu eze ndiphe mgburugburu je achikobe phẹ dzua ogu l'eka lanu kwaberu mboku ono, Okalibe-Kakota-Ike, bu Chileke a-bya egoshi ndiphe onye ya bu ono.

¹⁵ "Unu lekwa l'o kwa g'abyabya onye-oshi atuje nemadzu l'uzorehu-a bu ge mu a-tu unu l'uzorehu. Ehu-utso be a goru nu onye ono, nwu enya bya eletakwapho uwe iya enya; k'ophu onye obu taa gbaduru oto ejephe mboku onoya; iphere adu iya."

¹⁶ No iya; obvu eto ono, shi l'eka Nsetanu ono bya emee ndu eze ke mgboko-a l'ophu: ephe bya akpakoo l'eka lanu obu, eekuje Amagedonu l'opfu Hiburu.

¹⁷ Oo ya bu; ojozi-imigwe k'esaa je ephekaa ejo iphe-ehuka ophu nọ l'ochi nkiya le pherephere. O nweru olu, shi l'aba-eze, nọ l'ime eze-ulo Chileke ono chia mkpu su: "E mewaru iya!"

¹⁸ Ebemu-igwe wata alo waa waa. Igwe wata

ede edede; wata ara órà; bya atuahaa egbigwe. Alì-ònmà-jìjìjìjì egube iya òphu eteke anmaswee; eshinu nemadzu fùtaru mgboko wata anmanma; mbu l'alì-ònmà-jìjìjìjì òbu pakpòoru éka apaa. ¹⁹ Mkpukpu ono, a maru épha iya ono, bu Bábilònu bukaha onwiya uzi èto. Iphe, bukpuo mkpukpu òzo, dukota lè mgboko dakashihukota buru òla-l'iswi. Èbe Chileke azòhakwaru mkpukpu ono, a maru épha iya ono, bu Bábilònu; yee èjo-iphe, ò nò megbabè. Chileke mee mkpukpu ono: ò ngua mee l'eze okoro, e yejiru oke-èhu-eghu kè yèbe Chileke eyeji, bu iya bu ikpe ò nmaru iya. ²⁰ Iphe, bukotakpuo alì, bu alì, mini nò-pheru mishihukòta. Ophu ò duedu onye humabaaru úbvú. ²¹ Eze akamini-mkpuma, l'anyìgbaa kè túdúú gè mkpuma-uswe shigbaa l'igwe aada l'alì; adagbushi unwu-eliphe. Ndiphe wata epfubyishi Chileke; kèle akamini-mkpuma ono anu phè aphu. Noo l'èjo iphe-ememe, akamini ono wotaru phè ka g'aa-atu onu iya.

17

Eze-nwanyì ovuòba ono, bu Bábilònu

¹ Ojosi lanu l'ime ojosi-imigwe esaa ono, shi gude ochi oke iphe-èhuka esaa ono byapfuta mu; bya asu mu: "Bya gè mu je egoshi ngu g'ee-gude woru ikpe nmaa eze-nwanyì ovuòba ono, nmagaru l'èka nggele du igwerigwe ono. ² Lè ndu eze kè mgboko-a bè èphe l'iya riakwaru ogori. Èphe l'iphe, bu ndu bu l'eliphe l'ophu nguwaa mee phaa onwophe kutukutu."

³ Tòbudu iya bú; Unme Chileke byakwa bya eji mu ẹhu pyìmu. Ojozi-imigwe ono bya eduta mu jeshia l'echiẹgu. Noo ẹka mu nọ hùma nwanyị, nọ l'eli ẹjo anụ-ẹgbudu, eke uswe-uswe. E dekaşhia ẹjo anụ-ẹgbudu ono ẹpha, epfubyishi Chileke l'ẹhu iya mgburugburu. Ẹjo anụ-ẹgbudu ono nweru ishi ẹsaa bya enweru mpu iri. ⁴ Iphe, nwanyị ono gude kwaa onwiya akwa búru uwe kpowula-kpowula, eke uswe-uswe. Iphe ọzo, o gude memachaa onwiya emema bú iphe, e meru ẹ mkpọla-ododo. Ọ gbachaaaru echi, ere ire l'ẹka bya edoo onwiya igopoto, aswa dú l'olu. Iphe, ọ pa l'ẹka búru okoro, a wúru ẹ mkpọla-ododo. Iphe, jiru okoro ono búru ẹjo akpamara mẹ ẹbyi ẹbyi, shi l'apharwúshi, nwanyị ono pharwúshiru onwiya. ⁵ A bya edee ya ẹpha iya l'egedegee ọnu-iphu iya. Iphe, e domiru edomi e deru iya bú: “Bábilọnu ono, a maru ẹpha iya; mbú ne iphe, búkota ndu agba ụkpara mẹ iphe, búkota ndu eme ahuma ẹ mgboko.” ⁶ Mu bya ahuma gẹ nwanyị ono ngúwaru mee ndu-nsọ; ọ nọdu atsú iya atsútsu; waa mee ndu e gburu l'ike l'opfu ẹhu Jizọsu.

Mu hùma iya; ọ kwatakpọo tufu mu ẹhu g'iphe atufuje ẹhu. ⁷ Ojozi-imigwe ono sù mu: “?Bú gúnú bẹ o gude ọ tufu ngu ẹhu? Gẹ mu byanụ akarú ngu iphe, dú ẹ nwanyị ono, bú iphe, e domiru edomi; mẹkpoo k'ẹjo anụ-ẹgbudu ono, nweru ishi ẹsaa ono waa mpu iri ono, bú iya pa iya ono. ⁸ Anụ-ẹgbudu ono, ị hùmaru ono dúkwaru teke o shi nọdu ndzú; obenu ẹ nta-a bẹ ọ tọ nọedu ndzú. Ọ phọduakwaru-a nwanshii nta-a l'o shi l'iduma, enwedu óhú ono fúta bya

alaaru onwiya l'iswi. Ndu ono, bu l'eliphe ono, bu iya bu ndu ophu e shikpo teke Chileke meru mgboko; ophu e deduru epha phe l'ekwo, e deshiru epha ndu a-no ndzu ojejoje; iphe, bu ndu ono be oo-tufukpo ehu m'ephe -humaephe ejo anu-egbudu ono; kele o shi nodu ndzu; ophu o dzuedu ndzu nta; ole oo-mechakwaa nodu ndzu ozo.

⁹ “Ono buru iphe, gbaru ge nemadzu goshi le ya nweru uche bya arije iphe ariri g'o doo ya enya. Su-a; ishi esaa ono no-chiru enya ubvu ubvu esaa, nwanyi ono no anoo l'eli iya. Iphe ozo, o no-chifuaru enya iya bu ndu eze esaa.

¹⁰ O dukwarupho ndu eze esaa, no nu. Umadzu ise l'ime ndu eze esaa ono ta anokwa. Onye lanu be nokwadu nu; onye lanu teke afutadu. O -futaephe; l'a haa ya l'o kpo upfu nwanshi.

¹¹ A bya le k'ejo anu-egbudu ono, shi nodu ndzu; ophu o noedu iya ono; yebdua bu onye eze kesato; ole yee ndu eze esaa ophu be nokwa l'oshi lanu; o je emechaa laa l'iswi.

¹² “Teme mpu iri ono, i humaru ono bu ndu eze iri; ophu e teke adudu ali-eze, a nuwaru phe. Ole a hakwanuru phe g'ephe nodu l'eka anu-egbudu ono buru eze awa lanu kpoloko kpekpu. ¹³ Ndu eze ono be obu phe abukotajeru nanu. Ephe eworu ike phe me abubu ono, ephe bu eze ye ejo anu-egbudu ono l'eka. ¹⁴ Ephe a-tuko g'ephe ha swikoo ike phe nanu; tsoo Nwaturu Chileke ono ogo. Ole Nwaturu ono l'a-lwu-gbulekwa phe-a. Noo kele oo ya bu Nnajiuphu, kakota ndu bu nnajiuphu; bya abukwarupho Eze, kakota iphe bu ndu eze.

Iphe, bụ ndu Chileke kuru bya ahọta ono; ẹme ẹphe pfushia ike ono l'a-lwụ-gbukwa pẹ phọ.”

¹⁵ No iya; ojozi-imigwe ono sụ mu: “?Ị hụmaru mini ono, nwanyị ovuọba ono nọ anọ ono; mini ono bẹ bụ iphe, bụkpoo mkpụkpu lẹ mkpụkpu; mę ikpoto ọha mę ọhamoha mę ndu shi l'iphe, bụkota opfu-alị ndu dụ iche l'iche, nọ lẹ mgbokoa.

¹⁶ Ẹjọ anụ-ẹgbudu ono yẹ mpu iri ono, ị hụmaru ono bẹ bụ ndu nwanyị ovuọba ono dụ ashị. Ẹphe a-tụko iphe, o nweru enweru natachaa ya g'ọ ha; l'ọ gbaru ọto dabyiru. Ẹphe eria ya anụ; gude ọku kepyashia ya. ¹⁷ Noo kẹle ọo Chileke bẹ yeru pẹ ẹgube ọriri ono l'ọkpoma; g'ọ guje pẹ ẹgu emeẹbekota iphe, Chileke tumberu, bụ iya bụ gẹ ndu ono swikọo ike pẹ; g'ọkpoma bụru pẹ nanu; k'ọphu ẹphe ewota alị-eze pẹ ono woru ye ẹjọ anụ-ẹgbudu ono l'ẹka g'o gude ẹka-ike bụru eze pẹ jasụ teke iphe, Chileke pfuru e-meẹbekota.

¹⁸ “Teme nwanyị ono, ị hụmaru ono bụ mkpụkpu ono, a maru ẹpha iya ono, bụ iya bụ eze; teme iphe, bụkotakpoo eze ndiphe l'ọphu nọdu iya l'ẹka.”

18

Adada Babilonu

¹ E mechaa; mu bya ahuma ojozi-imigwe ọzo, shi l'igwe phezeta. Ọ bụru iya bẹ Chileke yeru ike parụ ẹka l'ẹka. Ogbu-nwịinwii ya tuko mgboko l'ọphu ngaa. ² Ọ nọdu ara iya arara arashi iya ike sụ: “Eze mkpụkpu Babilonu daakwaru! Ọ daakwaru! Ọ bụakwaa ẹka mkpakọ-iphe,

bukotakpoo obvu laru egu. O buakwaa okpoku unwu-ojozi Nsetanu l'ophu; mekpoo epfunenenu iphe, bukpuo nwenu njo ora; me enu, dukota ndiphe ashi l'ophu. ³ Noo l'ohamoha, nokpoo le mgboko ngwaru mee ya ono, bu iya bu apharwushi ono, nwanji ono apharwushi onwiya; teme ephe le ndu eze ndiphe l'ophu zekotawaa. Teme iphe, bu ndu agba oke-ngho le mgboko-a mgburugburu be shiakwa l'eku ono, nwanji ono nweru ono, nyiberu g'atu onu iya ono bugbaaru eze."

⁴ Tobudu iya bu; mu numakwa olu ozo, shikwa l'imigwe su:

"Ndu mu; unu lufutakwa iya
 l'ehu;
 g'unu te eje eye aka l'eme
 ejo-iphe, oome ono;
 odumeka unu l'iya
 a-gbakwaru
 mgba l'ejo iphe-ememe,
 a-byapfuta iya nu;
⁵ l'iphe-eji, oome kukwaru
 l'ikpo l'ikpo;
 ha l'eli l'eli;
 je
 asupfuru l'akpaminigwe;
 teme Chileke
 nyataakwaru ejo ememe,
 oomeje g'o ha.

⁶ G'e mee ya g'o meru ndu ozo;
 g'a pfua ya ugwo iphe,
 o meru;
 pfua ya ya mpfukwase.

G'e gude mee atsu-be atsutu
 ugbo labo
 ge nkiya gwajiaru iya
 okoro,
 o gude gwaaru ndu ozo g'o
 ngua.

⁷ G'a gwaa ya maa;
 nua ya aphu, habe
 g'ajaja ono, o jaru onwiya
 yee eku ono,
 nyiberu g'aatu onu iya ono,
 o kparu swibe onwiya ono.

G'e mee ya ya nno;
 eshinu o shi anoduje
 etu onwiya epha su:

'Nta be mu nowa buru
 eze-nwanyi!

Mu ta anodu l'aphu nwanyi,
 ji iya anodedu ndu.

Ophu mu ta abyadu l'atso
 onu l'aphu!'

⁸ Noo g'o gude iphe,
 bu ejo iphe-ehuka ono,
 tukoru kwaberu iya
 nu ono;
 je l'a-tuko byapfutakota
 iya ujiku lanu,
 bu iya bu ejo iphe-ememe;
 waa aphu waa okpa nri.

Oku be e-tsufu iya nu;
 kele Nnajiuphu,
 bu Chileke;
 onye ike iya paru

ẹka bẹ bụ iya nmaru
iya ikpe.”

⁹ Oo ya bụ l'eze ndiphe ono, ẹphe l'iya shi apharwushi onwophe ono mę ndu ono, ẹphe l'iya atukoje emegbaa ẹjo-iphe, agu phe nu ono; ndu ono l'a-ra ẹkwa iya; aphụ eji phe obu l'opfu ẹhu iya m'ẹphe -humaepho g'ẹnwuru-ọku iya kpufuru; l'ẹka ọku etsupyashi iya. ¹⁰ Ẹphe apfuru ụzenya ele iya ẹnya lẹ ndzụ agugu epfu sụ: “Nshio! Nshio eze Bábilonu bụ mkpukpu, a maru ẹpha iya bya amaru g'ike iya beru; awa lanu bẹ e gude nma ngu ikpe; i daa g'i daru-a!”

¹¹ Ndu agba ngho l'eliphe arakwaapho ẹjo ẹkwa nkephe gua aphụ iya; kele o to nweedu onye azubaa phe aswa. ¹² O to duedu onye azuje mkpola-ododo phe; ọzoo mkpola-ochaa phe; ọzoo ogbu nwiiinwii mkpuma, bụ mkpuma, vu oke aswa mę igopoto phe. O to duedu onye azuje ẹkwa ochaa phe mę ẹkwa uswe-uswe phe; mę nkuushi; buragidi uswe phe; mękpoo oshi, eshi mkpo, bụ iphe, ẹphe erekota erere; mękpoo iphemiphe, e gude eze-nyi kpua; mękpoo iphemiphe, bụ iphe, e meru l'oshi, aswa du; mę ophu e meru l'ope; ọzoo ophu e meru l'igwè; ọzoo ophu e meru lẹ mkpuma-egbe; ¹³ mękpoo ẹkwo-ophe, bụ sinamonu; mę unwu iphe ọzo, eshigbaa mkpo gę senti; mę unwu-isensu; mę meru; mękpoo furankisensu; mękpoo męe; mękpoo manụ nri; mękpoo utu-witi; mę witi l'onwiya; mękpoo eswi; mękpoo aturu; mę inya; mę ugbo-inya; mę ohu; mbu je akpachaa lẹ nemadzu gedegede. ¹⁴ “Ha! Nta-a bẹ iphe, bukotakpoo akpuru oshi ono, shi

aguje ngu agugu ono be ta aduedu. Eku ono, i shi kpaa swiphee onwongu ono be yifuakwaru nta; iphemiphe, bu iphe, atsoje ngu utso; teme o buru iphe, ama ngu mma bvwaru; ophu o bukwa l'i bya ahumabaa ya.” ¹⁵ Ndu ngho ono, shi agbataje ngho iphemiphe ono je eree le mkpukpu ono rita iya oke urwu ono be apfugbaaru iya uzanya uzanya; kele ndzu a-nodu agu phe k'aphu ono, aanu mkpukpu ono. Ephe araa ejo-ekwa gua aphu asuje: ¹⁶ “Nshio! Nshio gube eze mkpukpu ono shi eyeje uwe ocha; me ekwa uswe-uswe; me buragidi uswe-uswe gude kwaa onwongu akwa ono! Gudekwapho iphe, e meru le mkpola memata onwiya ree; bya eworu echi, ere ire doo joo l'eka; bya ewojuer igopoto doo onwiya joo l'olu. ¹⁷ L'awa lanu-a kpoloko be e gudewaa mekota eku obu g'o ha; o bukotaru ola-l'iswi egube-a.”

Iphe, bukpuo ndu-ishi ugbo-mini g'ephe ha; me iphe, bukpuo ndu egudeje ugbo eje; me ndu akpo ugbo; me ndu egudeje ugbo tsoru eze-enyimu agba ngho; g'ephe ha tukoru je apfugbaaru uzanya uzanya. ¹⁸ Wata echi mkpu teke ephe humaru enwuru-oku iya g'o kpuru tuuu l'eka oku etsu iya. Ephe epfuahaa su: ?O dukpoorua mkpukpu ozo, dujuer g'eze mkpukpu-a? ¹⁹ Ephe kpota urwuku kpube onwophe l'ishi. Ephe nodu echi mkpu ara ekwa; agu aphu su: “Nshio! Nshio gube eze mkpukpu, mbu gube mkpukpu ophu bu eku, nyiberu g'atu onu iya, i kparu be iphe, bukpuo ndu gude ugbo phe tsoru eze-enyimu agba ngho shikota l'eka barahu buru eze! ?Awa lanu-a kpoloko be

e gudewaa mekọta iya; ọ buru ọla-l'iswi ẹgube-a?"

²⁰ Teru ẹswa kpua ya gube igwe! Unube ndunso; me ndu-ishi-ozì ono; me ndu mpfuchiru Chileke unu teje ẹswa le Chileke be nmawaru iya ikpe ejo-ipe ono, o meru unu ono!

²¹ Tọbudu iya bu; ojozi-imigwe lanu, okpehu du; pata mkpuma, ha ge mkpuma-uswe paru chie l'eze-enyimu su: "Waa g'ee-gude okpehu chie mkpukpu ono, a maru epha iya ono, bu Babilonu l'eka o to dudu onye ahumabaa ya ozo bu owa-a. ²² O to dudu onye anumabaa oda nkwa; ozoo numabaa eka a gu ebvu; ozoo ke ndu aphu upyi me ndu egbu opu l'ime gube mkpukpu ono ozobakpo ilile. O to dudu onye-ona, eme ona g'oo-duhabe aahumabaa l'ime ngu ozobakpo. Ophu a byadu anumabaa ya oda ikwe-nri. ²³ Ophu iphoro oku oroku abyadu enwubakpo jaa l'ime ngu; ophu o dudu onye anumabaa eka a no l'ime ngu eme uzere k'eka eeke nwanyi; ozoo k'eka a lutaru nwanyi k'ophuu. Noo lo kwa ndu ono, shi buru l'ime ngu agba ngho ono shigbaa buru ndu nweru enya l'elipe-a. Temе i gude eme mgbashi; dughushikota ohamoha l'ophu mgburugburu.

²⁴ "Teme o buru l'ime mkpukpu ono be a humaru mee ndu mpfuchiru Chileke me mee ndu-nso; mekpoo mee iphe, bu ndu e gburu egbugbu l'elipe g'ephe ha."

19

¹ Ono mechaepho; mu numa olu-opfu ndu du igwerigwe epfu l'imigwe su: "Aliloya! Ge

ndzòta; mę ogbu-nwiinwii; mę okwabe ùbvù; mę ike; bukwaru kę Nnajiuphu anyi, bu Chileke anyi! ² L'ikpe, o kperu bę bukwa ire-lanù; bya aburu ikpe, pfuru nhamunha. O nmaru eze-nwanyi ovuoba pho ikpe; mbu nwanyi ono, gude apharwushi onwonye mee unwu-eliphe l'ophu: ephe buru mkpurupyata-a. Chileke bę gwataakwaru iya ugwo mee ndibe yebe Chileke ono, o gbushiru ono. Ochi phe tukoru iya l'ishi." ³ Ephe byakwa atua uzu ozo su: "Aliloya! Enwuru-oku, etsu mkpukpu ono kpua tuuu je atuko imeli l'ophu sweta. Noo g'oo-kpu iya jasù le tuutuutuu le mimiimii bu ono." ⁴ Ukporo ndu bu ogerenya le ndu bu ogerenya eno pho; waa iphe ono, nogbaa ndu ono ephen'eno tuko daa kpurumu baaru Chileke eja; mbu Chileke ono, no l'aba-eze ono. Ephe su: "Nokwa g'o du-o. Aliloya!"

*Ete eswa nwanyì,
a luru k'òphúú*

⁵ O duru olu, shi l'aba-eze ono su: "Unu jaa Chileke ajaja iphe, bu unube ndu ejeru Chileke ozi g'unu ha; unu kele iya unube ndu atsù iya ebvu; onye upfu mę onye nta." ⁶ Mu bya anuma uzu, ndu du igwerigwe atu. O nodu adaepho g'eka mini aphu gbudugbudu; bya adahukwapho g'eka igwe ara ora; asuje: "Aliloya! O kwa Nnajiuphu, bu Chileke ono, bu Okalibe-Kakota-Ike ono bu Eze. ⁷ G'ehu tsoo anyi utso; g'anyi tee eswa teshia ya ike; kwabe iya ùbvù; kele nta-a bę o rwuakwaru Nwaturu ono l'alu nwanyì. Nwanyì obu, oobyà alulu

ọbu bẹ kwaakwaru onwiya akwa kwaberu iya. ⁸ Chileke bya ekwewa g'o yee uwe ọchaa, egbu nwiinwii bya aburu asagu-mini." Uwe ọchaa ono bu umere pfuru ọto, ndu-nsọ eme.

⁹ Tọbudu iya bu; ojozi-imigwe ono su mu: "Dee iphe-a l'ekwo: 'Ehu-utso bẹ a goru nu ndu ono, e kuru g'ephe yiru le ndu e-ri nri, e gude eme eswa nwanyi ono, Nwaturu Chileke ono eje alulu onoya.' " O pfuchaa nno bya asu mu: "Opfu ono bukwa Chileke gude onu iya pfua ya."

¹⁰ Mu daa kpurumu l'iphu ojozi-imigwe ono jeshiaru iya abaru aja. O su mu: "Te ejekwa ememe! O kwa ge gubedua unu l'unwunna ngu phe bukota ndu ejeru Chileke ozi bẹ bu ge mbedua bukwapho onye ejeru Chileke ozi; mbu unwunna ono, bu phe bẹ Jizosu goshiru okpobe-opfu nkiya ono. Bachiaru Chileke aja. L'okpobe-opfu ono, Jizosu goshiru anyi ono bẹ bukwa l'eka Unme Chileke bẹ o shi; mbu Unme Chileke ono, bu iya emeje ge nemadzu pfuchijeru Chileke ono."

Onye no l'eli inya ọchaa

¹¹ "Mu bya ahuma g'imigwe gheru onu. Mu huma inya ọchaa, no iya nu. O duru onye no l'eli inya ono. Epha onye ono buru: O pfushiru ike l'iphe, o pfuru"; bya aburu "Okpobe-Opfu ono." O nodu ekpeje ikpe, pfuru ọto bya alwu ọgu l'uzo, pfuru ọto. ¹² Iphoro enya iya duapho g'iphoro oku, enwu enwunwu. O kpuru okpuzo, du igwerigwe l'ishi. O duru epha, e deshuru iya l'ehu, adudu onye maru iya nu gbahaa yebedua l'onwiya. ¹³ O buru uwe, a tseru le

mee bẹ o yeru. Epha onye ono buru “Opfu Chileke” ono. ¹⁴ Iphe, bu ndu ojoḡu, nọ l'imigwe gudegbaa uwe oḡhaa, egbu nwīnwii bya aburu asagụ-mini kwaa onwophe akwa. Ephe tuko nọdugbaa l'eli inya oḡhaa awu etso onye ono, nọ l'eli inya oḡhaa ono. ¹⁵ Iphe, eshije l'onu onye ono lufuta buru ogu-echi, atsu nkọ, bu iphe, oogude lwua iphe, bu ohamoha, nọ le mgboko. L'o bya egude mgborigwe buru eze phe. O buru iya l'a-zoshi mee vayinu l'akpuru vayinu ono, bu iya bu eze oke-eghu-eghu ke Chileke, bu Okalibe-Kakota-Ike. ¹⁶ E dee epha iya l'uwe, o yeru bya edee ya ya l'utapfu, bu iya bu: “Eze ndu eze; waa Nnajiuphu ndu bu nnajiuphu.”

¹⁷ Mu bya ahuma ojozi-imigwe, pfuru l'ime enyanwu. O chia mkpu chishia ya ike gude kukota iphe, bukpo enu, ephe l'akpaminigwe oku su: “Unu bya edzukobe ria nri, dashihuru unu; nri-enyashi ophu bu Chileke be o shi l'eka. ¹⁸ Unu bya avukaa anu ndu eze; me anu ndu-ishi ojoḡu; me ke ndu ojoḡu l'onwophe; anu inya; me ndu agba iya nu; anu ndiphe l'ophu; amadu me ohu; ndu upfu me ndu nta.”

¹⁹ Mu bya ahuma ejo anu-egbudu pho me ndu eze ndiphe mgburugburu g'ephe chitawaru ndu ojoḡu phe dokobe l'eka lanu g'ephe bya etsoo onye ono, nọ l'eli inya oḡhaa ono ogu yee ndu ojoḡu iya. ²⁰ A kpua ejo anu-egbudu ono le ndzu. E gudekwapho onye mpfuchiru ono, epfuje iphe, Chileke epfuduru ono. Oo ya be bu onye ono, shi abujeru: o -nodu ejo anu-egbudu ono l'iphu; l'o meshia iphe-ohumalenya-a, bu iya bu iphe ono, o gude dephua ndu ono, kweru g'a gbaa phe ngga

oḥubama k'ejo anu-egbudu ono; me ndu ono, shi abaru ntekpe, a kpuru o du g'o du ono eja. A kputchaa onye mpfuchiru ono l'epfufe iphe, Chileke epfuduru ono yee ejo anu-egbudu ono le ndzu je achiru ye l'eze iduma, bu oku nshiegbegbe enwu iya taphutaphu. ²¹ Onye ono, no l'eli inya ochaa ono bya egude ogu-echi ono, shi iya l'onu alufuta ono gude tuko ndu ophu phoduru nu gbushikota. Iphe, bu enu, nokota le mgbokoa dzuko bya avua anu phe kpata kpata; rijishia epho.

20

¹ Noo ya bu; mu bya ahuma ojozi-imigwe, shi l'imigwe abya. O gude ire-igodo onu iduma, enwedu ohu ono l'eka; bya achikwarupho oke egbirigba. ² O zuepho ejo-oke-agiyi ono gburumu; mbu agwo shi l'ichee ono, bu iya bukpo Obutuswe ono bya aburu iya bu Nsetanu. Ojozi-imigwe ono bya azu-gude iya kee ya egbu togo; o zee l'egbu ono unu apha labo l'apha ukporo iri. ³ Ojozi-imigwe ono paru iya chie l'ime iduma, enwedu ohu ono. O chiechaa ya bya eworu iya gu-chia; woru iya tu-chia okpobe atu-chi; k'ophu o dudu onye adu ike atuha iya nu. Oo ya bu g'oo too dephushihedu ndiphe ozobaa jasu teke unu apha labo l'apha ukporo iri ono bvadaru. Teke unu apha labo l'apha ukporo iri ono bvuerupho l'e wehaa ya g'o kpaanwantusaru-ehu nwanshi.

⁴ Noo ya; mu bya ahuma aba-eze aba-eze me ndu nogbaa ya nu. Ndu ono be bu ndu a hotaru dobe g'ephe kpeje ikpe. Mu

hụmakwapho maa ndu a p̄f̄u-gburu ap̄f̄u-gbu; op̄f̄u l'ọo l'ẹp̄he p̄f̄uru l'edzudzu-ọha p̄f̄ua l'ọo Jizos̄u b̄u Nnajiup̄hu; ndu shi asaj̄e op̄f̄u Chileke asasa. Ọo ẹp̄he b̄u ndu te ekwedu baar̄u ẹjo an̄u-ẹgbudu ono ȳe ntekpe, a kp̄uru ọ d̄u g'ọ d̄u ph̄o ẹja; ọp̄hu ẹp̄he ekwedu g'a gbaa ph̄e ngga ọhubama k'ẹjo an̄u-ẹgbudu ono l'egedegee ọnu-iphu ọzoo l'ẹka. Ẹp̄he tetachawaru n̄odu ndz̄u; ẹp̄he l̄e Kéreshi b̄uwaru eze ọnu apha lab̄o l'apha ọkp̄oro iri. ⁵ Eteta k'ono, ndu a p̄f̄u-gburu ap̄f̄u-gbu tetaru ono b̄uru eteta k'ivuzo, Chileke meru nemadz̄u teta dz̄uru ndz̄u. Ndu ọp̄hu ph̄oduru n̄u l̄e ndu ono, nwuhuru anwuhu ono ta ad̄ukwa ọp̄hu tetaru n̄u jeye ọnu apha lab̄o l'apha ọkp̄oro iri ono bv̄uebe. ⁶ Ẹhu-utso ȳe ad̄u-ns̄o b̄u k̄e ndu a-ȳiru l̄e ndu ivuzo ono, Chileke e-me g'ẹp̄he shi l'onwu teta n̄odu ndz̄u ono. Onwu nw̄u-lab̄o ph̄o te erwudu ph̄e ẹka; obenu l'ẹp̄he a-b̄uru ndu-uke k̄e Chileke; waa k̄e Kéreshi a-t̄uko b̄uru eze l'eliphe ọnu apha lab̄o l'apha ọkp̄oro iri ono.

A lw̄u-kperu Nsetanu

⁷ Teke ọnu apha lab̄o l'ọkp̄oro apha iri ono bv̄uerup̄ho; l'aa-t̄ofu Nsetanu l'ẹgbu ono l'ọo-l̄ufuta l̄e mkp̄oro ono, a t̄uru iya ono. ⁸ L'ooshi l'ẹka ono byatashikwa edep̄hushi ọhamoha, n̄okpoo l̄e mḡboko mḡburugburu, b̄u iya b̄u Ḡogu ȳe Meḡogu. L'ọokpakobe ph̄e l'ẹka lan̄u gude ph̄e dzua ọgu. Ndu b̄u e -jeshia ph̄e aḡugu ẹp̄he aha g'ẹja, n̄o l'al̄i. ⁹ No iya; ndu ono z̄oru garamu garamu garamu l̄e phorokotoko eli-mḡboko-a; bya an̄o-ph̄ek̄ota ẹka ono,

ndu ke Chileke doru ono mgburugburu; nophakwaapho mkpukpu ono, Chileke yeru obu ono. Obenu l'oku shiepho l'imigwe nwua ke phuruphuruphuru bya ekegbushikota phe. ¹⁰ A bya eworu Obutuswe, bu iya l'anoduje eduphushi phe ono bya eworu chie l'eze iduma ono, bu oku nshi-egbe l'enwue ya pho taphutaphu ono, bu iya bu aka ejo anu-egbudu pho yee onye mpfuchiru pho l'epfuje iphe, Chileke epfuduru ono no. O buru aka ono be ephe a-nodu l'aa-nua phe chiipfuu eswe l'enyashi jasu le tuutuutuu le mijimiimii.

Ikpe ikpazu

¹¹ Mu bya ahuma oke aba-eze acha ucha; bya ahumakwapho onye no iya nu. Igwe me ali phota oso; shi iya l'iphu gbafo. Ophu o duedu aka ephe a-nodu. ¹² Mu humakwapho iphe, bukpo ndu nwuhuru anwuhu; ndu upfu me ndu nta; aka ephe pfugbaaru l'iphu abaeze ono. A bya e kpuhashia ekwo ghebe onu; a bya ekpuhakwaapho ekwo lanu ozo; ono buru ekwo ndu no ndzu. O buru iphe, e deru l'ekwo ono be e gude ekpe ndu nwuhuru anwuhu ikpe le g'iphe onyemonye meru gbaru. ¹³ Eze-enyimu bya atuko ndu o rijekporu chifutabebe. Anwuhu yee ali-maa tuko ndu onwu gbujekporu chifutabebe. A tuko g'ephe ha kpee ikpe. E kpee onyemonye ikpe g'iphe, o meru gbaru. ¹⁴ A chiru mgbu-onwu yee ali-maa chiru ye l'eze iduma ono, oku enwu taphutaphu ono. Ono buru onwu nwu-labo. ¹⁵ Onyemonye, a humaduru epha iya l'ekwo, e deshiru epha ndu

a-nọdu ndzụ ojejoje phọ bẹ e chieru l'eze iduma ono, ọku enwu taphutaphu ono.

21

Imigwe òphúú mẹ alì òphúú

¹ Tọbudu iya bụ; mu bya ahụma igwe òphúú bya ahụma alì òphúú; kele igwe ọphu shi dụ nụ ta adụedu; ọphu alì ọphu shi dụ nụ adụedu. Ọphu eze-ẹnyimu adụedu. ² Mu bya ahụma mkpụkpu, dụ nsọ ono, bụ iya bụ Jierúsalemu òphúú. Mu hụma iya g'o shi l'imigwe ẹka Chileke nọ alwazeta l'alì. E memakpọe ya phọ gẹ nwanyị, abya ala ji; mbụ nwanyị, a kwawaru akwa g'ọo-dụ yẹe ji iya aswìru. ³ Mu nụma olu, a nọ l'aba-eze ono chia g'e chiru mkpu sụ: "Wakwa ibe Chileke ba-o! Nta-a bẹ Chileke byaakwaru anọdu swiru nemadzụ eswiru. Nta-a bụakwaa ẹka nemadzụ bu bẹ bụ ẹka Chileke e-buru; nemadzụ aburu ndibe iya. Chileke l'onwiya eswiru phẹ eswiru; buru Chileke phẹ. ⁴ Oo-hushichaa phẹ ẹnya-mini ẹkwa phẹ. Anwuhu ta adubaedu; ọphu atsụ aphụ a-dụhedu; ọphu aarahedu ẹkwa; ọphu ọ duedu iphe emebaa nemadzụ ẹhuka; kele iphe ono, shi dukota nụ ono bvw̄waru."

⁵ Tọbudu iya bụ; onye ono, nọ l'aba-eze ono sụ: "Lenu; nta-a bẹ mu emekwaa iphemiphe g'ọ bụkotaru iphe òphúú." Ọ sụkwa mu phọ-a: "Tụko opfu-a dee l'ẹkwo; noo l'ọ bụkota ọkpobe-opfu bya abụkwarupho opfu, gbaru g'e gude iya ẹka." ⁶ Ọ bya asụ mu: "E meakwaru iya! Ọ kwa mbẹdua bụ Alufa bya aburu Omega; Onye mbụ

mẹ Onye ikpazụ. Iphe, bụkpoo onye mini agụ bẹ mu e-kekwa mini shi l'ogba mini anuje ndzụ kẹ mmanụ. ⁷ Ọ kwa onye alwuje ọgu ono lwuta l'enworu iphemiphe. Mu aburu Chileke onye ono; onye ono aburu nwa mu.”

⁸ Obenu kẹ ndu ono, atsu ebvu ọnya ono; mẹ ndu ono, ekwedu nụ ono; mẹ ndu ono eme ẹjo ahuma ono; mẹ ndu egbu nemadzụ; mẹ ndu eme kẹ nwanyi; mẹ ndu mgbashi; mẹ ndu anọduje agwa iphe; mẹ ndu adzujẹ ụka g'ẹphe ha; ndu ono bẹ iphe nọ swiru phẹ nụ bụ eze iduma ono, ọku mẹ nshi-egbe enwu taphutaphu ono, bụ iya bụ ọnwu nnwụ labọ.

Jierúsalemụ òphúú ono

⁹ Tọbudu iya bụ; ojozi-imigwe lanụ l'ime ojozi ẹsaa ono, shi parụ ochi ẹjo iphe-ememe ẹsaa ikpazụ phọ byapfuta mu bya asụ mu: “Bya gẹ mu je egoshi ngu nwanyi òphúú ono, l'abya ala ji ono, bụ iya bụ nyee Nwaturu Chileke onoya.”

¹⁰ Unme Chileke bya ejiẹ mu phọ ẹhu. Ojozi-imigwe phọ duta mu je enyihu ephekerephe úbvú, ha l'eli ntumatu. O je egoshi mu mkpukpu ono, dụ nsọ, bụ iya bụ Jierúsalemụ g'o shi l'imigwe ẹka Chileke nọ alwazeta l'alị. ¹¹ Ogbunwijnwii kẹ Chileke mee ya ọ nọdu eke kẹ zaa zaa. Ìphóró iya nọdu eke zaa zaa gẹ kẹ mkpuma, bụ iya bẹ aswa kakọta; mbụ ìphóró dọepho gẹ kẹ mkpuma jiásupà. Mkpuma ọbu anọduje ama mma; bya aphụ ngerengere. ¹² Mkpukpu ono bẹ e gude igbulọ kpụ-pheta mgburugburu. Igbulọ ọbu haẹpho mebyikpọ kẹ phengara. E

bua ya ọnu-abata uzi iri l'ẹbo. E ye ọnu-
ojozi-imigwe iri l'ẹbo g'ẹphe cheje ọnu-abata iri
l'ẹbo ono nche. L'ọnu-abata ono ẹphe n'iri l'ẹbo
bẹ e degbachaaru ẹpha ipfu iri l'ẹbo ono, dọ
lẹ Ízurelu l'ẹhu l'ẹhu. ¹³ E bua ọnu-abata ẹto
l'uzo ọphu gharu iphu l'uzo ẹnyanwu awawa;
a bya ebua ọnu-uzo ẹto l'uzo ẹnyanwu arība;
bya ebua ọnu-uzo ẹto l'uzo isheli; bya ebua ọnu-
uzo ẹto l'uzo ndohali. ¹⁴ Ọ buru mkpuma iri
l'ẹbo bẹ e gude t̄a ọkpa igbulọ mkpukpu ono
mgburugburu. Mkpuma ono ẹphe n'iri l'ẹbo bẹ
e deshiru ẹpha ndu-ishi-ozì iri l'ẹbo; mbụ ndu-
ishi-ozì Nwaturu ono.

¹⁵ Ojozi-imigwe ono, shi epfu anụ mu nụ
ono bẹ gude ogugu mkpọla-ododo, oo-gude t̄á
mkpukpu ono yele ọnu-abata iya yele igbulọ iya
kpọ. ¹⁶ Mkpukpu ono nweru mgbureku ẹno,
haẹpho ẹnya nhamunha. Ọ bya egude ogugu t̄á
ya. Iphe, ọ dugbaa l'ogologo iya mẹ uswekete
iya mẹ eli iya mẹkwapho ọsa iya buru unu
manyiru ugbo ẹto lẹ manyiru ọkporo iri l'ise.
¹⁷ Ọ bya at̄a igbulọ iya; igbidigbi iya dọ ntụ ọkpa
ọkporo labọ lẹ ntụ ọkpa ẹsato lẹ gẹ ndiphe at̄uje
iphe. Noo g'ọjozi-imigwe ono t̄uru iya. ¹⁸ Iphe,
e gude kp̄a igbulọ ono buru mkpuma jiásup̄a.
Mkpukpu l'onwiya buru mkpọla-ododo bẹ e
gude mee ya. Ọ nọdu aphụ ngerengere g'onyo.
¹⁹ Ọkpa igbulọ ono bẹ e gudegbaa mkpuma,
dọ iche iche, ereshigbaa ire ike bya aphugbaa
ngerengere gude mee ya; ọ nọdu ama mma.
Mkpuma ono kẹ mbụ bụ jiásup̄a; k'ẹbo buru
sáfayà; k'ẹto buru ágètù; k'ẹno buru éméràlùdú;
²⁰ k'ise buru ónìkùsù; k'ishii buru kanéliyànù;

k'èsaà buru k'írísòlàyítù; k'èsaato buru bérìlù; kẹ tete buru tópàzù; k'iri buru k'írísòpùràsù; k'iri lẹ nanu buru jíásìntù; k'iri l'ẹbo buru ámitìsùtù.
²¹ Onu-uzo iri l'ẹbo ono buru igopoto iri l'ẹbo bẹ e gude mee ya. Onu-uzo ono ẹphe n'iri l'ẹbo l'ẹhu l'ẹhu bukotaru igopoto lanu bẹ e gude mee ya. Oma oji ime mkpukpu buru mkpola, guru egugu bẹ e gude mee ya. O nodu aphu kẹ ngerengere g'onyo.

²² Ophu o dudu eze-ulo Chileke, mu humaru l'ime mkpukpu ono; kele Nnajiuphu bu Chileke, bu iya bu Okalibe-Kakota-Ike yee Nwaturu ono buwaa eze-ulo Chileke kẹ mkpukpu ono.
²³ Mkpukpu ono ta aduedu iphe, o gude ẹnyanwu eme; ophu o dukwapho iphe, o gude onwa eme. Noo kele ogbu-nwijnwii Chileke bẹ echiwa l'ime iya. Nwaturu Chileke ono buru iphóró, e gude aphu uzo. ²⁴ O buru iphóró, shi lẹ mkpukpu ono bẹ ohamoha e-gude nodu ndzu. Iphe, bukpo ndu eze, nokota lẹ mgboko evukoo odu-biribiri phe vubata l'ime mkpukpu ono. ²⁵ Onu-abata mkpukpu ono e-ghekotajeru onu tekenteke; kele ẹnyashi ta abyakpodaanu adu l'eka ono. ²⁶ Ohamoha, du l'eliphe bẹ a-tuko odu-biribiri, ẹphe nweru enweru vutakota bya akube lẹ mkpukpu ono; ẹphe akwabẹ mkpukpu ono ubvu. ²⁷ Ole o to dukwanu iphe, aaso nso, byaru abahu lẹ mkpukpu ono. Onye eme ẹjo ememe m'onye adzu uka bẹ e te ekwekwa g'o bahu iya. Ndu a-bahu iya nu kpoloko buẹpho ndu e deru ẹpha phe l'ekwo Nwaturu ono, bukwanu ẹka e deshuru ẹpha ndu a-no ndzu ojejeje.

22

¹ Tɔbudu iya bɔ; ojozi-imigwe ono bya egoshi mu nggele, bɔ iya bɔ mini ɔbu, l'anuje ndzɔ ojejoje ɔbu. O doɛpho risaa aphuepho kɛ ngerengere g'onyo. O bɔru ɛka o shi asofuta bɔ l'aba-eze Chileke yɛ kɛ Nwaturu onoya. ² Mini ono nɔdu asoepho l'echi oji mkpɔkpu onoya. Oshi, anuje ndzɔ ojejoje pɔgbaaru nggele ono ibe k'ɛbo ɛbo. Oshi ono amije uzi akpuru iri l'ɛbo, dugbaa iche iche bya amɔ nno l'onwa l'onwa ugbo iri l'ɛbo l'apha. O bɔru ɛkwo oshi ono bɛ aakpatajɛ gude mebe ɔhamoha ɔbvu l'iphe, eme pɛ nɔ; ɛphe ewekorohu. ³ Ophu ɔ dudu iphe, Chileke tɔru ɔnu anɔdubaa l'ime mkpɔkpu ono.

Iphe, a-du lɛ mkpɔkpu ono bɔ aba-eze Chileke yɛ kɛ Nwaturu ono. Ndu ejeru iya ozi a-nɔdu abaru iya ɛja. ⁴ Ndu ono, ejeru iya ozi ono a-humaje iya l'iphu l'iphu. ɛpha iya bɛ ee-dechaa pɛ l'egedegee ɔnu-iphu. ⁵ ɛnyashi ta aduhedu. Mkpa iphɔrɔ orɔku; ɔzoo k'ɛnyanwu ta adueduru pɛ ɔzo; kɛle Nnajiuphu, bɔ Chileke l'a-bɔru iphɔrɔ pɛ. ɛphe abɔru eze jasɔ lɛ tuutuutuu lɛ mɔmimii.

Abyabya Jizosu

⁶ Noo ya; ojozi-imigwe ono sɔ mu: "Opfu-a g'ɔ ha bukotakwa ɔkpobe-opfu bya abɔru opfu, gbaru kɛ g'e gude iya ɛka. Lɛ Nnajiuphu, bɔ iya bɔ Chileke ono anuje ndu ono, epfuchiru iya nɔ Unme iya ono bɛ ziakwaru ojozi-imigwe g'ɔ bya egoshi ndu ejeru yɛbe Nnajiuphu ono ozi iphe, aduedu g'ɔo-nɔ-beru l'oomee."

⁷ “Lekwa; mu abyakwaa egwegwa! Ehu-utso be a goru nu onye emeje iphemiphe-a, e deru l'ekwo mpfuchiru-a.”

⁸ Mube Jionu gedegede bu onye numakotaru iphemiphe-a le nchi mu; bya ahuma iya l'anya. Mu numachaa ya ono bya ahumachaa ya ono; mu daa kpurumu l'iphu ojozi-imigwe ono, goshiru mu iya nu ono jeshiaru iya abaru aja. ⁹ O su mu: Te ejekwa ememe! “O kwa ge gubedua unu l'unwunna ngu bu ndu ejeru Chileke ozi-a bu ge mbedua bukwapo onye ejeru Chileke ozi; mbu unwunna ngu bukwa ndu ono, epfuchiru Chileke me ndu ozo, emeje iphe, ekwo-a pfuru. Oo Chileke be ii-bachiaru aja.” ¹⁰ O su mu: “G'o to dukwa opfu, e deru l'ekwo-a me nanu, ii-domi edomi. Le teke iphemiphe-a e-mekota be dukwaa ntse. ¹¹ G'iphe, bu ndu emeje ejo- iphe kwaekwapo l'eme ejo-iphe, ephe eme. Ge ndu eme umere, rehuru erehu kwaekwapo l'eme ejo umere, rehuru erehu, ephe eme. Ge ndu ophu pfubekwanuru-eka-oto l'iphu Chileke gudeepo eka phe g'ephe gude iya. G'onye doberu onwiya Chileke iche dobeekwarupho onwiya Chileke iche g'o doberu iya.

¹² “Mu suru-a; mu abyaakwaa nta-a nta-a! Mu -byatashia be mu e-gude iphe obunggo, mu e-bu onyenonu nggo g'iphe, o meru gbaru. ¹³ O kwa mbedua bu Alufa bya aburu Omega. Mu bu onye Ivuzo bya aburu onye Ikpazu. O buru mu bu mgbube ishi iphemiphe; bya aburu mu bu eka iphemiphe suseru ishi.”

¹⁴ Ehu-utso, be a goru nu ndu asaje awuruk-pata uwe phe l'ochacha ke pemu pemu; kele o

phẹ bẹ ee-kwe g'ẹphe wotaje akpuru, oshi ono, anuje ndzu ojejoje ono mitaru; riye. O buru phẹ bẹ ee-kwe g'ẹphe shi l'onu-uzo bahu l'ime mkpukpu ono, Chileke no ono. ¹⁵ Obenu le ndu ono, bu nkuta ono; me ndu mgbashi ono; me ndu apharwushi onwophe ẹphe l'unwanyi; me ndu egbu nemadzu; me ndu anoduje agwaphe iphe; me ndu abujeru; onye ozo -nodu adzu uka l'ootso phe utso; teme ẹphe nodu adzu uka l'onwophe; ndu ono g'ẹphe ha bu l'azu mkpukpu ono be ẹphe a-nodu.

¹⁶ “O kwa mbedua, bu Jizosu gedegede be ziru ojozi-imigwe mu g'o bya emee g'unube Chiochi makotaru iphemiphe-a. Mu bu eri Dèvidi bya aburu oshilokpa iya. Mu bukwarupho kpokpode nchi-abohu ono, anoduje eke paapaapa onoya.”

¹⁷ Unme Chileke ono yee nwanyi ophuu ono tuko su: “Bya-o!” G'onye numakpooru iphe-a su: “Bya-o!” G'onye ẹgu mini agu byakwa! G'onye o du iya g'o bya byakwa g'e kee ya ya ke mmanu g'o ngua. O kwa mini ono anuje ndzu ojejoje.

Mkpochi-ishi iya

¹⁸ Iphe, bu onye anu opfu-a, e dekotaru l'ekwo-mpfuchiru-a; be mu alo ẹka le nchi. Onye bu onye yekwaru iphe, l'iphe-a, e deru l'ekwo-a be Chileke e-yekwakwa iphe, l'iphe, bukotakpoo ẹjo iphe-ẹhuka, e pfukotaru opfu iya l'ekwo-a; tuko iya byabe onye ono l'ishi. ¹⁹ Teke o dukwanuru onye wofuru iphe ewofu l'ekwo mpfuchiru-a be Chileke e-wofukwa okiphe onye ono l'akpuru, o mitaru; mbu oshi ono, anuje ndzu ojejoje

ono; oshi ono, e pfuru opfu iya l'ekwo-a; wofukwapho okiphe nkiya le mkpukpu, du nsọ ono, bukwaphe iphe, e pfuru opfu iya l'ekwo-a.

²⁰ Oo onye ono, meru g'a maru l'iphemiphe-a bukota okpobe-opfu be suru: "Ee; mu abyaakwaa nta-a nta-a."

O noo g'ọ du. "Jiko bya; Nnajiuphu, bu Jizosu!"

²¹ Ge Nnajiuphu, bu Jizosu; bya aburu Kereshi meeru unu eze-iphe-oma g'unu ha. Nokwa g'ọ du.

Bayiburu Izii
Izii: Bayiburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d